Ազգ
Azg
9 ՄԱՅԻՍ 2007 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 85 (3737)

Գրադարան
Վավեր
2007
վկայություն

Հունիսին սպասվում է ԵԱՀԿ գործող նախագահի այցելությունը Հայաստան եւ Ադրբեջան

ԵԱՀԿ գործող նախագահ, Իսպանիայի արտգործնախարար Միգել Անխել Մորատինոսը հունիսի սկզբին, նախնական տեղեկություններով՝ հունիսի 4-ին կամ 5-ին կայցելի Հայաստան եւ Ադրբեջան, ճանաչողական այցով: Այցելության ընթացքում նախատեսվում են հանդիպումներ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների, արտգործնախարարների եւ պաշտոնատար այլ անձանց հետ, քննարկումներ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության բանակցային գործընթացի, խոսքի ազատության, մարդու իրավունքների պաշտպանության, դատական համակարգի բարելավման, կոռուպցիայի դեմ պայքարի, էկոլոգիայի հարցերի առնչությամբ: Ենթադրվում է, որ այցելության ընթացքում կքննարկվեն նաեւ Իսպանիայի հարաբերությունները Հայաստանի եւ Ադրբեջանի հետ, հնարավոր է նաեւ դեսպանատների բացում երկու երկրներում:

Շուշին՝ հաղթանակների հիմնակետ

Մայիսի 9 Ղարաբաղում առանձնահատուկ նշանակություն ունի, որովհետեւ միաժամանակ ընդգրկում է երեք հիշարժան տոներ: Դրանցից որեւէ մեկին նախապատվություն տալը դժվար է, քանզի դրանք փոխկապակցված են պատմական կարեւոր իրադարձություններով: Եվ եթե խտացված ձեւակերպենք այդ տոների խորհուրդը, ապա կարող ենք փաստել մի աներկբելի ճշմարտություն՝ անհնար է հաղթել ազատության համար մարտնչող ժողովրդին:

ԼՂՀ պաշտպանության բանակի կազմավորումը իրավամբ կապվում է Շուշիի ազատագրման հետ: Առասպել դարձած այդ ռազմագործողությունը, որ իրականացվեց Արցախի ինքնապաշտպանական ուժերի կողմից, այսօր էլ ռազմական տեսաբանների զարմանքն ու հիացմունքն է առաջացնում: Բուն Շուշիի գրավումը 1992-ի մայիսին՝ չէր պատճառաբանվում միայն հայոց հին բերդաքաղաքից հայկական բնակավայրերի պարբերաբար հրետակոծմամբ: Թե՛ նորանկախ ԼՂՀ-ի եւ թե՛ Ադրբեջանի ղեկավարությունն այն ժամանակ հրաշալի գիտեին, որ ով տիրում է Շուշիին՝ տեր է դառնում նաեւ ամբողջ Լեռնային Ղարաբաղին:

Հայտնի է նաեւ, որ Շուշիում տեղակայված ադրբեջանական զինված կազմավորումները, ԽՍՀՄ 4-րդ բանակի ստորաբաժանումների օժանդակությամբ, պատրաստվում էին զանգվածային հարձակմամբ գրավել Ստեփանակերտը, ինչը կնշանակեր Ղարաբաղի փաստացի անկում:

Տես էջ 2

ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ՕՐՎԱ ԱՌԹԻՎ

Շուշիի ազատագրման եւ Հայրենական մեծ պատերազմի հերոսներին

Ճիշտ 15 տարի առաջ այս օրը հայկական զորամիավորումներն աննկուն գրոհով ազատագրեցին Շուշին: Հայ ժողովրդի պատմության մեջ արձանագրվեց մի փառավոր էջ, որի նշանակությունը չի սահմանափակվում ամենօրյա ռմբակոծումներից Ստեփանակերտը փրկելու, 600 տարվա ընթացքում առաջին անգամ հայկական մի քաղաքի վերատիրացման իրողությամբ: Շուշիի ազատագրմամբ, փաստորեն, զեթ մասամբ վերահաստատվեց պատմական արդարությունը, հայկական ուժերը վերատիրացան 1920 թ.-ին հրի ու սրի միջոցով հայերից խլված, ջարդված, հետագայում հայաթափված քաղաքը, որը եղել էր հայ մշակույթի ծաղկուն կենտրոններից մեկը:

Այսօր, 15 տարի անց, մեր խոնարհումը գնում է մեր այն մարտիկներին, ովքեր կերտեցին Շուշիի սխրանքը, մանավանդ նրանց՝ ովքեր իրենց կյանքը զոհաբերեցին, առողջությունը զոհեցին ի խնդիր հայրենի այդ հողակտորի ազատագրմանը, նաեւ նրանց՝ ովքեր հնարավոր դարձրին պատմական այդ սխրանքը:

Այսօր նաեւ 62-րդ տարեդարձն է Հայրենական մեծ պատերազմի հաղթական ավարտի: Ֆաշիստական Գերմանիայի դեմ ազատատենչ երկրների ու ժողովուրդների մղած ահեղ պայքարում հայ ժողովուրդը գլխավորաբար Խ. Միության կազմում նվիրաբերեց իր հարյուր հազարավոր զավակների կյանքը եւ կասեցրեց աշխարհի գլխին կախված վերահաս վտանգը, միեւնույն ժամանակ փրկելով իրեն 2-րդ ցեղասպանությունից:

Փառք մեր մարտիկներին, հարգանք հաղթանակների կերտիչներին:

ԱՐԱ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ
Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ

Թուրքիան հավանաբար նախագահ ընտրի համաժողովրդային ընտրությամբ

Երեկ Թուրքիայի խորհրդարանն արդեն երկրորդ ընթերցմամբ էր անդրադառնում երկրի սահմանադրության մեջ փոփոխություններ մտցնելու օրինագծին, որի առաջին ընթերցումն անցել էր նախորդ օրը: Համաձայն սահմանադրական այդ փոփոխությունների, Թուրքիայի նախագահը կընտրվի ոչ թե խորհրդարանի, այլ ժողովրդի կողմից՝ համազգային ընտրությամբ: Հիշեցնենք, որ Թուրքիայի խորհրդարանի ընդդիմադիր պատգամավորներն անհնարին դարձրին երկրի ներկայիս արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլի թեկնածության հաստատումը խորհրդարանի միջոցով, որից հետո նախաձեռնվեցին սահմանադրական փոփոխությունները:

Ռուսաստանը կպատասխանի Ադրբեջանի ԱԳՆ նոտաներին

Ադրբեջանում Ռուսաստանի դեսպան Վասիլի Իստրատովը հայտարարել է, թե Ադրբեջանի արտգործնախարարության նոտան՝ ռուսական հեռուստաալիքներով Ղարաբաղն անկախ պետություն որակելու եւ իբր այդ առնչությամբ սխալ տեղեկություններ տարածելու դեպքերի առնչությամբ շուտով կունենա պատասխան: «Ազերի.պրես» գործակալության վկայությամբ, ռուս դիվանագետը նշել է, որ թեեւ Ադրբեջանն իրավասու է իր կարծիքը հայտնել այդ հարցի շուրջ, սակայն պետք է հասկանալ, որ պետությունն իրավունք չունի որեւէ կերպ ազդելու մասնավոր հրատարակությունների մոտեցումների վրա: Խոսքը վերաբերում է նաեւ ադրբեջանական կողմի համար անընդունելի, «սխալ» տեղեկություններ պարունակող հանրագիտարանային հրատարակչությանը, որում Լեռնային Ղարաբաղը կրկին ներկայացվում է որպես անկախ պետություն:

Հայտնաբերվել է Հերովդես թագավորի սարկոֆագը

Երուսաղեմի հրեական համալսարանի հնագետները հայտարարել են, թե գտել են Հերովդես թագավորի գերեզմանը: Ըստ գիտնականների խոսքի, շիրիմը հայտնաբերվել է Արեւմտյան Ափի Հերոդիում ամրոցում, ինչպես եւ նշվում է պատմական աղբյուրներում: Հիմնական հայտնագործողը համարվող հրեա գիտնական Եհուդ Նեցերը պեղումներն սկսել է 1972 թ.-ին: Նրա հայտնաբերած դամբարանն զգալի շինություն է, որից ներկա դրությամբ միայն ավերակներ են մնացել: Դամբարանում հայտնաբերվել են Հերովդեսի սարկոֆագը՝ 2,5 մետր երկարությամբ երուսաղեմյան քարից եւ ծածկված բրոնզով: Ինչպես տեղեկացնում է CNN-ը, սարկոֆագը կոտրված է եղել, բացի այդ, պեղումները դեռ չեն ավարտվել:

Մեծն Հերովդես թագավորը հայտնի էր իր դաժանությամբ եւ մասշտաբային շինարարությամբ: Նա կասկածամիտ էր եւ դաժանորեն պատժում էր իբր սադրիչներին, անգամ եթե իր սեփական որդիներն էին: Հերովդեսի մասին մենք ավելի շատ գիտենք որպես թագավորի, որը տեղեկանալով Հիսուս Քրիստոսի ծննդյան մասին եւ, կանխատեսումների համաձայն, վախենալով կորցնել իր թագը, կարգադրեց սպանել Բեթղեհեմի բոլոր նորածիններին:

Եվս 40 «Բոգդաններ» Երեւանի փողոցներում

Երեկ Երեւանում երթուղի մտան եւս 40 «Բոգդան» մակնիշի ավտոբուսներ: Դրանց շնորհիվ քաղաքային երթուղիների թիվը կավելանա եւս 4-ով՝ թիվ 3, 20, 28, 38:

Մինչեւ տարեվերջ նախատեսվում է ներկրել եւս 110 «Բոգդան» մակնիշի նոր ավտոբուս եւ 20 տրոլեյբուսներ: Արդեն իսկ քաղաքի կենտրոնից հանվել են ժամանակակից երթեւեկի պահանջներին չհամապատասխանող, իրենց կյանքն ապրած 360 միկրոավտոբուս, եւս 240-ը՝ քաղաքի մնացած տարածքներից: Այսօր Երեւանի երթուղիներում հաշվվում է 3300 միկրոավտոբուս, նախատեսվում է աստիճանական կրճատումների միջոցով դրանց թիվը հասցնել 1500-ի:

Երեւանի կենտրոնը շրջանցող ճանապարհների կառուցումը, լուսացույցների վերակառուցումներն ու դրանց նորերով փոխարինումը տեւական ժամանակ կխլեն, եւ ավտոբուսներով երթուղիների համալրումը մայրաքաղաքի տրանսպորտային խնդիրները լուծելու, կանոնակարգումների ընդամենը բաղադրամասն են: Եվ ակնկալել, որ հաջորդական ներկրումները (2005 թվականին ներկրվել է 50 «Բոգդան», նույնքան էլ «Պազ» մակնիշի, 2006 թվականին՝ 77 «Բոգդան»), մեզ փրկելու են խցանումներից, դեռեւս վաղ է:

Կ. Գ.

«Ժողովուրդը երկու ցանկություն ունի՝ աշխատանք եւ արդարություն»

«Բարգավաճ Հայաստան»-ին հյուրընկալեցին Վարդենիսն ու Սեւանը

Գեղարքունիքի մարզի Վարդենիս եւ Սեւան քաղաքներում երեկ իրարանցում էր: Երկու ժամվա տարբերությամբ Վարդենիսի եւ Սեւանի բնակչության հետ քաղաքաշխի շրջանակներում հանդիպեցին «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության (ԲՀԿ) քաղաքական խորհրդի անդամներն ու ներկայացուցիչները՝ կուսակցության ղեկավար Գագիկ Ծառուկյանի գլխավորությամբ:

Վարդենիսի բնակիչ **Աննա Մարգարյանի** ներկայացմամբ, իրենց տարածաշրջանում կան 36 գյուղեր, որտեղ շատ են նաեւ փախստականները: Մարդիկ հիմնական աշխատանք չունեն եւ աշխատում են փոքր հիմնարկներում, մանր բիզնեսի բնագավառում: Ինչպես Հայաստանի բոլոր բնակավայրերում, այստեղ եւս շատ են սոցիալ-տնտեսական խնդիրները: Վարդենիսի կենտրոնում հավաքված բազմաթիվ մարդիկ եկել էին կուսակցության ծրագրերին ծանոթանալու համար, ինչպես նաեւ հույս ունենալով, որ կուսակցությունից աջակցություն կստանան նաեւ իրենց մասնավոր խնդիրների լուծման գործում:

Տես էջ 3

Ընթացիկ

Ընտրակաշառքը դարձել է նաև նախկին պարտքերը մարելու միջոց

«Ձայն եմ վաճառում, ո՞վ ինչքան կտա»

«Ընտրությունը քոնն է» հասարակական կազմակերպությունը երեկ, պաշտոնական քարոզարշավի ավարտից 4 օր առաջ, ներկայացրեց իր դիտորդների նախընտրական դիտարկումների արդյունքները, որոնք վերաբերում են այս շրջանում արձանագրված և՛ դրական, և՛ բացասական իրողություններին: Դիտորդներին տրամադրվել են նաև լուսանկարչական սարքեր: Դիտարկման առարկա են եղել քաղաքական մթնոլորտը, համամասնական ու մեծամասնական ընտրակարգերով պատգամավորության թեկնածուների առաջադրման և գրանցման գործընթացները, պաշտոնական քարոզարշավն ու քարոզչական նյութերը, իշխանությունների գործելակերպը և այլն: Նույնիսկ կատարվել է տպագիր և հեռարձակվող լրատվամիջոցներում ընտրություններին առնչվող հրապարակումների ու լուսաբանումների մոնիտորինգ:

Ընդհանուր առմամբ կազմակերպությունը եզրակացրել է, որ ի տարբերություն նախորդ՝ 2003 թվականի նախագահական և խորհրդարանական ընտրությունների և 2005 թվականի սահմանադրական փոփոխությունների հանրաքվեի, «2007 թվականի նախընտրական քարոզարշավն ընթացել է համեմատաբար հանգիստ և հավասարակշռված մթնոլորտում»: **«Ազգի»** հիշեցմանը, թե և՛ Գյումրիի քաղաքապետի վրա կատարված ողբերգական հետևանքներով հարձակման, և՛ Սամվել Շահգելդյանի սպանության, և՛ նախօրեին Շահեն Պետրոսյանի ծեծի, և՛ ԲՀԿ գրասենյակների պայթեցման փաստերի առկայությունը վկայում է, որ քարոզարշավի խաղաղ ու հանդարտ ընթացքի մասին խոսելն ավելորդ է, կազմակերպության նախագահ **Հարություն Համբարձումյանն** արձագանքեց, թե դեռևս ապացուցված չէ, որ այդ՝ հատկապես արյունոտ վերջաբանով փաստերը կապված են ընտրությունների հետ:

Դիտորդներն իբրև բացասական իրողություններ առանձնացրել են նախ՝ քարոզարշավի անհավասար մեկնարկային պայմանները: Ոչ պաշտոնական քարոզարշավային ժամանակահատվածում (ի դեպ, այս ժամանակը ընտրական օրենսդրությունը ոչ մի կերպ չի կանոնակարգում), շատ կուսակցություններ բուռն, ինքնամոռաց բարեգործություններ են կատարել, ապրանքներ և ծառայություններ մատուցել՝ կանխավ ընտրողի գիտակցության մեջ համակրանք ներարկելով իրենց հանդեպ:

Քարոզարշավի ընթացքում ՀՀԿ քարոզարշավները մարզերում զուգորդվել, համատեղվել են վարչապետի աշխատանքային այցերով, և հետո շարունակվել կառավարությունում հրավիրված խորհրդակցություններով:

Վարչապետից զատ նաև դաշնակցական նախարարները և փոխնախարարները (առողջապահության, սոցիալական հարցերի, կրթության ու գիտության, գյուղատնտեսության) դարձյալ համատեղել են պաշտոնն ու քարոզը: Այս առումով հատկապես ակնհայտ են եղել առողջապահության նախարարի մարզային այցելությունները, երբ նա առողջապահական հիմնարկներում հօգուտ ՀՅԴ-ի քարոզչություն է արել:

Դիտորդներն նախընտրական իրադարձությունների ոչ ժողովրդավարական ախտանշան են համարում 7 ընտրատարածքներում միայն մեկ թեկնածուի գրանցումը: Փաստացի դա նշանակում է, որ արդեն իսկ տվյալ ընտրատարածքում կանխորոշված կլինի ընտրությունների ելքը: Դա նաև ընտրողին կզրկի թեկնածուների միջև ընտրություն կատարելու հնարավորությունից:

Այս շրջանում չափազանց խայտաբղետ են եղել ընտրակաշառքի բովանդակությունն ու ձևը: Դիտորդները ներկայացրել են մոտ 2 տասնյակ ընտրախախտումների օրինակներ, որոնք իրենց բազմազանության շնորհիվ երևի թե առանձին քննարկման են արժանի: Առատ խոստումներից զատ թեկնածուները նաև առատ նվիրատվություններ են կատարել, ընդ որում, բազմաթիվ նորություններ մտցնելով ընտրակաշառքի տեսականու մեջ:

Մասնավորապես 2 խոշորագույն քաղաքական ուժերը՝ ԲՀԿ-ն և ՀՀԿ-ն, չգիտես ինչու, երկուսն էլ կիրառել են օպտիկական ակնոցներ բաժանելու պրակտիկան: Զանգվածաբար ակնոցներ են ստացել թիվ 16,17 ընտրատարածքների ընտրողները, դրանք բաժանել են «Մեկ» կահույքի սրահի մոտի և Սարկավագի փողոցում տեղակայված նախընտրական շտաբների քարոզիչները:

Թիվ 41 ընտրատարածքում ընդգրկված Չինարի գյուղում գյուղացիներին փող է բաժանվել, որը ներկայացվել է իբր 4 տարի առաջ հանձնած խաղողի դիմաց չհասուցված գումար: Այնպես որ, կարելի է համարել, որ ընտրակաշառքը նաև մեղքերը լալու միջոց է դարձել: Միանգամից՝ երկու նապաստակ:

Ախուրյանում մի քանի օր շարունակ թեկնածու Սամվել Բալասանյանը յուրաքանչյուր ձայնի դիմաց 50 կգ անասնակեր և 45 կգ գարի է բաժանել: Կաշառքն ստացողները իբրև հավաստիք, որ անպայման ընտրելու են տվյալ թեկնածուին, տրամադրել են իրենց անձնագրերը: Ի դեպ, Հարություն Համբարձումյանն ընդգծեց, որ ընտրակաշառք առաջարկողների զգուշացումները, թե վերահսկելու են (և լծակներ ունեն դրա համար), որտեղ ընտրողը հավատարիմ մնա խոստմանը, իրականությանն ամենևին չի համապատասխանում:

Հետաքրքրական է այլ հանգամանք ևս. նախորդ ընտրությունների փորձը ներկա ընտրողին դարձրել է ձայնի դիմաց անպայման ինչ-որ բան ստանալու պահանջատեր: Քաղաքացիներն իրենք են շատ դեպքերում առաջարկում իրենց ձայնը: Արարատի թիվ 18 ընտրատարածքի բնակիչ Սիլվա Հակոբյանն, օրինակ, բացեիբաց հայտարարել է, որ վաճառում է իր ողջ ընտանիքի ձայները:

Հարություն Համբարձումյանը նաև հայտարարեց, որ շատ ընտրատարածքներում ընտրացուցակներն ուղղակի խայտառակ վիճակում են: Դրանք լիքն են հանգուցյալների, ժամկետային զինծառայության, բնակության վայրը փոխած անձանց անուններով: Բազմաթիվ ընտրողներ բողոքում են, որովհետև իրենց անուններն ընտրացուցակներում ներկայացված են եղել սխալ հասցեներով:

Ինչ վերաբերում է թե՛ հեռարձակվող, թե՛ տպագիր զանգվածային լրատվության միջոցներին, ապա սրանց ողջ ընթացքում բնորոշ են եղել քարոզարշավների անհամաչափ լուսաբանումները:

«Ընտրությունը քոնն է» հասարակական կազմակերպությունը հայտնաբերած խախտումների ու օրինազանցությունների համար, և՛ հայաստանյան, և՛ միջազգային օրենքների համաձայն, դատարան դիմելու իրավունք չունի, քանի որ համարվում է, որ այդ դեպքում կխախտվի անկողմնակալության սկզբունքը: Բայց մտադիր է դիտորդական աշխատանքների արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվությունը ընտրությունների ավարտից հետո ներկայացնել դատախազություն:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Մարդու իրավունքների պաշտպանը դատապարտում է Շահեն Պետրոսյանի հանդեպ իրականացված ծեծուջարդը

Քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության նախկին պետ Շահեն Պետրոսյանի հետ մայիսի 3-ի երեկոյան Երևանի մանուկի ակումբներից մեկում կատարված իրադեպին արձագանքել է ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի տեղեկատվության և հասարակայնության հետ կապերի բաժինը, որի հաղորդմամբ՝ հաշվի առնելով դեպքի հասարակական հնչեղությունը և տեղեկատվությունը ճշգրտելու նպատակով մարդու իրավունքների պաշտպանի հանձնարարականով ստեղծված աշխատանքային խումբը հանդիպել է Շահեն Պետրոսյանին: Վերջինս հայտնել է, որ ոստիկանությունը մայիսի 5-ն ընդունել է իր հայտարարությունը կատարվածի վերաբերյալ: Խմբին Շ. Պետրոսյանն ասել է, թե ճանաչել է իրեն խոշտանգող անձանցից մեկին և նրա նկարը պատրաստվում է ներկայացնել ոստիկանություն:

Հաղորդագրության մեջ ասված է, որ ՄԻՊ Արմեն Հարությունյանը դատապարտում է նման փաստերը և կոչ է անում իրավապահ մարմիններին ձեռնարկել բոլոր միջոցները՝ մեղավորներին բացահայտելու համար. «Այդօրինակ դեպքերը մարդու իրավունքների կոպիտ խախտումներ են և իրավապահ մարմինների կողմից հետևողականություն չցուցաբերելը կարող է վախի մթնոլորտ ձևավորել հասարակության մեջ», - ասված է հաղորդագրության մեջ:

Մ. Խ.

ԱՆԱՐԴԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Շուշիի ազատագրման 15-րդ ամյակը նշում ենք առանց նրա հերոսի

Այսօր մենք ազգովին նշում ենք հայ ժողովրդի դարավոր պատմության ամենանշանակալից իրադարձություններից մեկը՝ Շուշիի ազատագրման 15-րդ տարեդարձը: Պատմական այս իրադարձությունը իր նշանակությամբ կարելի է համեմատել միայն Սարդարապատի ճակատամարտի հետ: Թեև այն իր ծավալներով և զորքի ու ռազմական միջոցների ներգրավմամբ չուներ նույն մասշտաբը, սակայն, անշուշտ, իր ռազմաքաղաքական նշանակությամբ նույնքան կարևոր էր և շրջադարձային ոչ միայն ղարաբաղյան պատերազմի, այլև, ընդհանրապես, հայ ժողովրդի նորագույն ժամանակաշրջանի պատմության համար: Պետք է նկատենք, որ Շուշիի հաղթանակը ոչ միայն, և հավանաբար ոչ այնքան ռազմական մտքի, որքան հայ զինվորի կորովի և ոգու հզորության հաղթանակն էր: Եվ հենց այս ոգու հզորությունից էր սարսափած թուրքը, որը թողնելով լավ ամրացված իր դիրքերը նախընտրեց ճողոպրել՝ քաղաքը թողնելով հաղթանակած հայ զինվորին:

Ցավալին միայն այն է, որ այս տոնակատարության թոհուբոհի մեջ մոռացվել է Շուշին ազատագրած հայ զինվորը, որը ոչ թե հրամաններ էր տալիս, այլ գնում էր զինվորների առջևից: Եվ այսօր ստեղծված իրավիճակի ողջ աբսուրդը նրանում է, որ մենք այսօր ցանկանում ենք նշել Շուշիի ազատագրումը՝ լռելով այդ ճակատամարտի հերոսներից մեկի՝ Ժիրայր Սեֆիլյանի մասին: Ինչքան կարող ենք մենք անկեղծ լինել ինքներս մեր և մեր զավակների առաջ, եթե փորձենք նշել հայկական պատմական այդ քաղաքի ազատագրման իրադարձությունը առանց հիշատակելու Շուշի հատուկ գումարտակի հրամանատար Ժիրայր Սեֆիլյանի անունը: Եվ պետք է մեր մեջ ուժ ու քաջություն գտնել ասելու, որ պետությունը ստեղծում են հզոր անհատները, որոնք պատերազմի տարիներին համարձակություն ունեին զենքը ձեռքները վերցնել, իսկ խաղաղության շրջանում՝ սեփական կարծիք ունենալ: Եվ ինչպես ցույց տվեց ժամանակը՝ պարզվում է, որ երկրորդը ավելի վտանգավոր է, քան թշնամու գնդակը, երկրորդի՝ սեփական կարծիքի գոյության պարագայում կարող է քեզ սպառնալ ԱԱԾ-ի մեկուսարանը, որտեղ արդեն դու «ազատ» ես քո մտքերը արտահայտելու համար: Հզոր անհատի, ազատ քաղաքացու մտքի ու ոգու գոյությունն, իր նյութական արտահայտությամբ բերում է հաղթանակների ոչ միայն ռազմի դաշտում, այլև հզոր պետություն կառուցելու ճանապարհին: Քանի որ հզոր է այն պետությունը, որտեղ ապրում են իսկապես ազատ մարդիկ:

Ինչևէ, այսօր Շուշիի ազատագրման 15-րդ տարեդարձի կապակցությամբ շնորհավորում ենք ղարաբաղյան պատերազմի բոլոր հերոսներին, հայրենիքի համար իրենց կյանքը զոհաբերած ազատամարտիկներին և Շուշիի հատուկ գումարտակի հրամանատար Ժիրայր Սեֆիլյանին, Վարդան Մալխասյանին:

ԱՐՄԵՆ ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ

Շուշին՝ հաղթանակների հիմնակետ

1-ին էջից

Հակառակորդի այս մտադրությունը կանխվեց համարձակ որոշմամբ՝ ԼՂՀ ինքնապաշտպանական ուժերն իրենք նախահարձակ եղան, սրընթաց գործողությամբ խուճապի մատնելով ադրբեջանական կազմավորումներին: Ընդամենը մի գիշերվա ընթացքում ազատագրվեց Շուշին, և դա ռազմական հմտության փայլուն դրսևորում էր: Խելահեղ թվացող նման ձեռնարկման հաջող իրականացումը հատուկ է միայն պրոֆեսիոնալ բանակին, մինչդեռ ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերում արցախցի կամավորականներն էին, նրանք, ովքեր խոր շրջափակման մեջ գտնվելով հանդերձ, դեռևս մի քանի ամիս առաջ խաղաղ ստեղծագործ աշխատանքով էին զբաղված:

Մարտական այս մկրտությամբ դրվեց ԼՂՀ պաշտպանական բանակի կազմավորման հիմքը: Շուշին դարձավ հետագա հաջողությունների հիմնակետը. օրեր անց ՊԲ մարտիկները Արցախի համար կյանքի ճանապարհ բացեցին Լաչինի միջանցքով: Հաղթանակի ուղին ձգվեց մինչև 1994-ի մայիս, երբ հակառակորդը ստիպված եղավ ստորագրել իր համար ստորացուցիչ հրադադարի համաձայնագիրը:

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի վետերան, Արցախի լրագրության նահապետ **Հովհաննես Արզումանյանի** գնահատմամբ՝ Ղարաբաղի ազատամարտիկները ոգու ամրությամբ գերազանցել են իրենց պապերին, և դա վկայություն է, որ հայրենիքի փրկության գործը վստահաբար փոխանցվում է սերնդե-սերունդ: Հին մարտիկը կիսելով իր վետերան ընկերների համոզմունքը՝ պատկառանքով է խոսում ԼՂՀ պաշտպանության բանակի մասին, շեշտելով նրա մարտունակ լինելը նաև տարածաշրջանի մասշտաբով:

Ուղիղ տասնհինգ տարի առաջ տեղի ունեցածը Արցախում նշվում է իբրև Հաղթանակի տոն, իսկ ահա հարևան Ադրբեջանում մայիսի 9 սևով են երիզել: Ցավալիորեն նրանք մոռանում են, որ հենց իրենք են Արցախի երբեմնի մայրաքաղաք Շուշին վերածել հիդրայի, և որը տևական ժամանակ մահվան կրակ էր սփռում շրջակա հայկական բնակավայրերի վրա:

Այսօր Ստեփանակերտում կայանալիք մեծ զորահանդեսը, ԼՂՀ պաշտպանության բանակի հզորության համոզիչ ցուցադրումը լինելով, վերստին հաստատում է հայ ժողովրդի մշտագոյության իրավունքը՝ ամրագրված հայ մարտիկի դյուցազնական ուժի անբեկանելի խորհրդով:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԶ տարի
Հիմնադիր և հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երևան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ՔԱՐՈԶԱՐՇԱՎ

Մելիք Գասպարյանի հետ է ոչ միայն վարդենիսցին, ճամբարակցին, այլեւ մի շարք այլ համայնքներ

Ընտրական մարաթոնն արդեն ավարտվում է, եւ թեկնածուներից ամեն մեկը յուրովի զբաղված է իր նախընտրական քարոզարշավով: Սակայն թե իրականում ով է լինելու ժողովրդի ընտրյալը, կերեւա մայիսի 12-ին կայանալիք խորհրդարանական ընտրություններում: Իսկ մինչ այդ մեր զրուցակիցն է թիվ 23 ընտրատարածքի պատգամավորության թեկնածու ***Մելիք Գասպարյանը*** *(ՀՀԿ):*

- Պրն Գասպարյան, ըստ Ձեզ ինչպիսի՞ն կլինի հաջորդ գումարման խորհրդարանը:

- Ճիշտն ասած, 99 թ.-ին ես որ խորհրդարանում էի, այն ժամանակ ընտրյալները շատ էին եւ առաջին անգամ ԱԺ-ում ավելի շատ այն մարդիկ էին, ովքեր բիզնես ունեին եւ նրանց տանիք էր պետք, բայց գնալով քաղաքական ուժ ստացան եւ՛ բիզնեսը, եւ՛ քաղաքական տեսակետները: Մարդիկ կային, ովքեր այն ժամանակ զբաղվում էին բիզնեսով եւ այսօր արդեն քաղաքական գործիչներ են: Եվ կամաց-կամաց ԱԺ-ն ավելի կքաղաքականացվի եւ մարդիկ կմտածեն արդեն միմիայն քաղաքականության մասին: Եվ բիզնեսի գիտակ այն մարդիկ, ովքեր քաղաքական գործիչներ են, այսինքն՝ օրենքի կարեւորագույն մասն է, որ պատգամավորը լինի իրավաբան, առաջին հերթին քաղաքական հզոր գործիչ եւ տնտեսագետ: Բիզնեսմենը ակամա արդեն որպես տնտեսագետ է հանդես գալիս եւ իրավասու է օրենքների համար իր երկրում, որպեսզի ժողովրդի համար հասանելի լինի, այն էլ շուկայական հարաբերությունների պայմաններում:

- Պ. Գասպարյան, ըստ էության վարդենիսցիներից շատերը պետք է ասել, որ Ձեզ են ցանկանում տեսնել ԱԺ-ում: Ինչո՞վ կբացատրեք:

- Դրա բացատրությունը շատ խորն է, որովհետեւ հայրս, սոցիալիստական աշխատանքի հերոս է եղել 1951 թ.-ին, իսկ պապիս 1937 թ.-ին, որպես կուլակ տարել են: Սովետի ժամանակ բարդ էր, երբ որ հորը որպես կուլակ էին տանում, իսկ տղային հերոսի կոչում տալիս: Հայրս եզակի այն մարդկանցից է եղել, ով իր կեցվածքով, աշխատանքով, համեստությամբ արժանացել է այդ կոչմանը եւ մեծ հարգանք էր վայելում ժողովրդի մեջ եւ հենց այդտեղից է գալիս ժողովրդի վերաբերմունքը իմ նկատմամբ, եւ բացի այդ իմ աշխատասիրությունն ու իմ բոլոր բարեգործական ակցիաները, որոնք ես կատարել եմ իմ ժողովրդի համար, եւս գնահատվում է: Անկախ նրանից, թե ես կլինեմ պատգամավոր, թե ոչ, միշտ եղել եւ կլինեմ նրանց կողքին: Իմ ժողովուրդը ինձ ընդունում է որպես Մելիք Գասպարյան, այլ ոչ թե պատգամավորի թեկնածու:

- Ըստ Ձեզ, այս ընտրություններում ինչպիսի «խմորումներ» կլինեն:

- Ես խմորումների մասին չեմ կարող ասել: Ես ունեմ պատկերացում, որը հանրապետության այս վերջին տարիների աշխատանքի վկայությունն է, դա Հանրապետական կուսակցությունն էր, որը կոալիցիայի մեջ մտնելով 100 տոկոսանոց աշխատանք կատարեց, որպեսզի երկրի վիճակը լավանա: Իսկ գալիքում, համոզված եմ, որ նա իր առջեւ դրված խնդիրները կլուծի, որպեսզի մեր երկիրը ապրի բարեկեցիկ, իսկ ժողովուրդը լինի առողջ եւ հպարտ:

- Ինչպե՞ս եք վերաբերվում Ձեր մրցակիցներին:

- Ճիշտն ասած, ես գտնում եմ, որ բոլորն էլ իրար հավասար թեկնածուներ ենք եւ ամեն ինչ նորմալ հունով գնում է: Բոլորին էլ ցանկանում եմ հաջողություններ:

- Ինչո՞ւ եք ուզում դառնալ պատգամավոր:

- Եթե ոմանց թվում է, որ ԱԺ-ում հրաշքներ են լինում, սխալվում են, ԱԺ-ում մարդիկ զբաղվում են օրենսդրական գործունեությամբ եւ աշխատում են վեր բարձրացնել այն խնդիրները, որոնք հուզում են հասարակության լայն շերտերին: Եվ իմ նպատակը այս պարագայում մեկն է. պաշտպանել իմ ժողովրդի շահերը եւ թեթեւացնել նրա հոգսն ու ցավը:

- Իսկ ի՞նչ ծրագրեր ունեք հետագայում:

- Ճիշտն ասած, ես նախ կցանկանայի, որ ՀՀԿ-ն մեծամասնություն լիներ խորհրդարանում, եւ մենք կունենայինք աշխատանքային-օրենսդրական ծրագիր, որը համոզված եմ, կլիներ ի շահ ժողովրդի եւ այդ դեպքում համատեղ կկարողանայինք ձեռնամուխ լինել մի շարք հիմնախնդիրների լուծմանը:

- Ի՞նչ եք ցանկանում Ձեր ընտրողներին:

- Ընտրողներին ցանկանում եմ հաջողություններ, ազնիվ, արդար ընտրություններ, որպեսզի երկիրը կայանա եւ արդարության հիմնաքարը դրվի, քանի որ առջեւում նախագահական ընտրություններ են:

- Ըստ Ձեզ, այս ընտրություններում ինչպիսին կլինի ԲՀԿ-ՀՀԿ հարաբերակցությունը:

- Ես մի ճշմարտություն ասեմ՝ կուսակցությունների գնահատականը տալիս է ժողովուրդը: Նա արդեն իսկ ՀՀԿ-ին շոշափել, զգացել է եւ իր գնահատականը կարող է տալ, իսկ ԲՀԿ-ից առայժմ ոչ մի նշույլ անգամ չի երեւում, թե ինչու է եկել եւ ուր է գնում: Իհարկե ես ԲՀԿ-ին հաջողություն եմ ցանկանում, բայց ՀՀԿ-ն իր հեղինակությունն ունի եւ համոզված եմ, որ բարձր վարկանիշ կունենա նաեւ հետագայում:

Ի դեպ, Մ. Գասպարյանի կողմնակիցների ակտիվությունը նկատվեց նաեւ Շորժայի համայնքում, քանի որ շատերը նշեցին, որ հենց նրան կուզենային տեսնել ԱԺ-ում, քանի որ նա հենց այն անձն է, ով ավելի մոտ է կանգնած ժողովրդին: Նույն կարծիքին էր նաեւ Շորժայի համայնքապետ Սոլիկո Շուշանյանը, ով նույնպես իր համայնքում մեծ լումա եւ ներդրում ունի եւ ամենակարեւորը սիրված ու հարգված է իր ժողովրդի կողմից:

Գ

ՔՐԻՍՏԻՆԵ ԹՈՐՈՍՅԱՆ

Երբ ընտրատեղամաս է դառնում դպրոցի շենքը

Ընտրակեղծիքը՝ դավաճանություն ազգի հանդեպ

«Դեռ կոմունիստների ժամանակից մասնակցել եմ ընտրությունների անցկացմանը եւ դեռ այն ժամանակ էլ կանխել եմ ընտրակեղծիքները», ասում է Ստ. Շահումյանի անվան թիվ 1 դպրոցի տնօրեն **Լիլի Վարդգեսյանը**: Նրա հետեւողականությունն այդ հարցում պատճառաբանվում է հետեւյալ տրամաբանությամբ, ընտրությունները կգան ու կգնան, մարդու անունն ու պատիվը կմնան: «Չեմ ուզում որեւէ մեկի պատճառով վարկաբեկվել իմ աշակերտների եւ նրանց ծնողների մոտ: Չեմ ուզում, որ ինձ դավաճան համարեն, քանի որ ընտրակեղծիքները դավաճանություն են մեր ազգի հանդեպ», ասում է նա:

«Գրեթե միշտ ընդդիմությունն է հաղթել մեր ընտրատարածքում», հավաստիացնում է տնօրենը: Թե՛ ո՞վ կհաղթի, ինձ բոլորովին չի հետաքրքրում, ինձ հետաքրքրում է արդար ընտրության կայացումը», վստահ ձայնով ասում է ընտրական հանձնաժողովի նախագահը, որ նաեւ ուշագրավ դատողություններ ունի նոր Ազգային ժողովի ձեւավորման մասին: «Ոնց որ մաֆիա լինի էդ Ազգային ժողովը», ասում է Լ. Վարդգեսյանը եւ եզրակացնում, որ ընտրվելն ու այնտեղ տեղ զբաղեցնելու ներկա մրցավազքը «փողի խնդիր է»: «Դուք չե՞ք հոգնել նույն դեմքերից, նույն բառերից, նույն դեմքի արտահայտությունից, հարցնում է նա: Մեր ընտրատարածքից նույն մարդը երրորդ անգամ դրել է իր թեկնածությունը եւ ցանկանում է ընտրվել այս էլ քանիերորդ անգամ: Երբ պատգամավոր էր, դպրոցի անունից քանիցս նամակներ եմ գրել նրան, որոնք մնացել են անպատասխան»:

«Եկեք մի քիչ բարձացնենք Ազգային ժողովը», առաջարկում է զրուցակիցս, որ նաեւ խոստանում է՝ ամեն ինչ կանեմ, որ 9/16 ընտրատեղամասում ընտրությունը փայլուն անցնի: Ընտրությունների անցկացման բազմամյա փորձ ունեցող Լ. Վարդգեսյանը նաեւ առաջարկ ունի ընտրությունների անցկացման վերաբերյալ: «Կողմնակից կլինեի, եթե անշարժ տեսանկարահանող տեսախցիկներ դրված լինեին ընտրատարածքում, իհարկե բացառությամբ ընտրախցիկի, որպեսզի յուրաքանչյուր շարժ եւ ընտրության ողջ ընթացքը տեսագրվեին: Սրա նպատակն այն է, որ եթե ընտրական հանձնաժողովի 9 անդամներից մեկը ընտրակեղծիք թույլ տա, մնացած 8-ը չկեղծոտվեն»:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Իշխանությունը Հայաստանում պետք է լինի ուժեղ եւ ժողովրդի վստահությունը վայելող

Երեկ ԵՊՀ ուսանողության հետ հանդիպման ընթացքում ասել է վարչապետ Սերժ Սարգսյանը

ԵՊՀ ուսանողները մի քանի հարցադրում էին արել, որոնք նամակի տեսքով փոխանցվել էր կառավարություն: Երեկ վարչապետ **Սերժ Սարգսյանը** մոտ մեկ ժամ էր խլել իր բազմազբաղ ժամանակից՝ հանդիպելու ԵՊՀ ուսանողությանը եւ պատասխանելու նրանց հարցերին: Նրա պատասխանների մի քանի հետաքրքրական հատվածներ ներկայացնում ենք մեր ընթերցողներին: Հիմնական հարցադրումներից բացի, Ս. Սարգսյանը մի քանի հանպատրաստից հարցերի եւս պատասխանեց:

Ընդունելության քննությունների խիստ վերահսկողությանն (այդ թվում՝ ՀԿ-ների կողմից), անդրադառնալով՝ Ս. Սարգսյանն ասաց, որ ինքը դեմ է զանազան վերահսկիչ նոր հանձնաժողովներ ստեղծելուն, քանի որ պետությունն ունի բոլոր կառույցները ընդունելության քննությունների ամենախիստ վերահսկողություն իրականացնելու համար, չնայած դեմ չէր ՀԿ-ների, այդ թվում՝ ուսանողական «Հույսի» մասնակցությանը վերահսկման գործընթացին. «Եթե մայիսից հետո էլ ես լինեմ վարչապետ՝ կզգաք ինչ վերահսկողություն եւ փոփոխություններ են լինելու այս բնագավառում»: Կոռուպցիայի դեմ պայքարում վարչապետն ակնկալում էր ուսանողության ակտիվ դիրքորոշումը:

Նամակում հարցադրում էր եղել ԿԳՆ-ի պորտֆելի անկուսակցականացման նպատակահարմարության մասին, որին ի պատասխան ՀՀԿ խորհրդի նախագահ վարչապետը նկատեց, թե ՀՀ օրենքներով Հայաստանի կառավարությունը քաղաքական է, այնպես որ՝ նախարարները պետք է կուսակցական լինեն: Բայց կուսակցական նախարարը աշխատանքի ողջ ընթացքում պետք է սառեցնի կուսակցականությունը եւ համակարգում կուսակցական գործունեություն չծավալի: Պրոֆեսորադասախոսական կազմի աշխատավարձի բարձրացման առաջարկը ընդունելի է, բայց համաչափորեն, մյուսների հետ միասին, գուցե մի փոքր առաջանցիկ տեմպերով: Համալսարանի ղեկավարության ընտրությունների հարցին պատասխանելիս Ս. Սարգսյանը սահուն անցում կատարեց խորհրդարանական ընտրություններին. «Մեզ այնպիսի ընտրություններ են պետք, որ մեր երկիրը ժողովրդավարական համարեն», ասաց՝ երկու նկատառում կարեւորելով. իշխանությունը Հայաստանում պետք է լինի ուժեղ եւ ժողովրդի իշխանությունը վայելող, իսկ ժողովուրդը սեփական մասնակցությամբ է կարծիք կազմում ընտրությունների մասին: 2008-ին նախագահի թեկնածու առաջադրվելու հարցին Ս. Սարգսյանը կպատասխանի մայիսի 13-ին. «Եթե հանրապետականը բավականաչափ քվե ստացավ՝ այո, եթե ոչ՝ ոչ»: Սերժ Սարգսյանի համար անսպասելի էր ընդդիմություն դառնալու վերաբերյալ հարցը, եթե տեսականորեն նրա ղեկավարած ուժը փոքրամասնություն լինի: Վարչապետն իրեն ընդդիմություն չի պատկերացնում՝ կողքից կարող է հետեւել տվյալ կառավարության գործունեությանը, բայց ընդդիմություն լինելը նրա էությունից հեռու է:

Որն է ԼՂՀ հիմնախնդրի կարգավորման խելամիտ փոխզիջման սահմանը. ուսանողներից մեկի հնչեցրած այս հարցի առթիվ Ս. Սարգսյանի կարծիքը հետեւյալն էր. մենք պետք է ձգտենք՝ ստանալու առավելագույնը, խնդիրը բանակցություններով եթե լուծվի՝ նա կհամարի, որ մեր երազանքը կատարվում է, իսկ 1 մետր այս կողմ- 1 մետր այն կողմը անպատասխանատու խոսքուզրույց է:

Մ. Խ.

«Ժողովուրդը երկու ցանկություն ունի՝ աշխատանք եւ արդարություն»

1-ին էջից

«Մենք պետք է ոտքի կանգնենք եւ խառնամբոխից վերածվենք ժողովրդի: Ընտրենք նրանց, ովքեր նվիրում եւ սեր ունեն ժողովրդի նկատմամբ, թե չէ բոլորն էլ գեղեցիկ ծրագրեր կարող են ներկայացնել, բայց առողջ հումք պիտի ունենան, որը գործ կդառնա: Ժողովուրդն այսօր երկու ցանկություն ունի՝ աշխատանք եւ արդարության վերականգնում: Մեր կողքին կանգնած է ժողովրդի մարդը, որը կհոգա մեր խնդիրների մասին», վարդենիսցիներին ուղղված խոսքում ԲՀԿ-ին վստահելու կոչ արեց ԲՀԿ Վարդենիսի տարածքային կազմակերպության նախագահ **Էլիչկա Փոստոյանը**: Իսկ ԲՀԿ-ի շուրջը համախմբված տարբեր ոլորտները ներկայացնող մասնագետների մասին խոսեց ԲՀԿ անդամ, պատգամավորի թեկնածու **Գագիկ Սանթրոսյանը**. «Գագիկ Ծառուկյանի գլխավորությամբ համախմբվել է մի թիմ, որն ունակ է Հայաստանում փոփոխություններ իրականացնել: ԲՀԿ-ն կառուցելու է այնպիսի Հայաստան, որը բոլորիս երազանքն է»:

ԲՀԿ անդամ, պատգամավորի թեկնածու **Ռուբեն Գեւորգյանը** վարդենիսցիներին հավաստիացրեց, որ «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության գործի հիմքում ընկած է ժողովրդի միջոցով բարգավաճ երկիր կառուցելու մղումը: Նա նաեւ նշեց, որ ԲՀԿ-ն եկել է մաքրելու կուսակցական բզկտված քաղաքական դաշտը:

ԲՀԿ ղեկավար **Գագիկ Ծառուկյանի** ելույթը բավական ջերմ ընդունվեց. կուսակցության նախագահին անգամ ստիպված եղավ լռություն խնդրել՝ թեպետ տատիկ-պապիկները կողքերից շարունակում էին օրհնել կամ էլ շնորհակալական խոսքեր ասել նրան: Կուսակցության շուրջը համախմբված թիմի եւ ծրագրերի մասին խոսելուց հետո՝ Գագիկ Ծառուկյանը վարդենիսցիներին վստահեցրեց, որ ժողովրդի առաջ պատասխանատու են նաեւ ԲՀԿ-ից մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրված պատգամավորության թեկնածուները: ԲՀԿ նախագահը Վարդենիսին նվիրեց մեկ շտապօգնության մեքենա:

ԲՀԿ ղեկավարը ձեռնունայն չէր եկել նաեւ Սեւան: Գագիկ Ծառուկյանը սեւանցիներին նվիրեց շտապօգնության 3 եւ աղբահանության 1 մեքենաներ: Եթե մեքենաների համար ոգեւորվեցին մեծահասակները, ապա երեխաներին եւ երիտասարդներին ուրախացրեց կուսակցության կազմակերպած համերգը, որը հաջորդեց կուսակցականների ելույթներին:

ԲՀԿ անդամ, բժշկական գիտությունների դոկտոր **Մխիթար Մնացականյանը** սեւանցիներին ներկայացրեց կուսակցության ծրագրերը, այնուհետեւ կոչ արեց ընտրել ԲՀԿ-ին, քանի որ «ԲՀԿ-ն եկել է քաղաքական բեմ ոչ միայն խոսք ասելու, այլեւ գործ անելու համար: Ամեն հանդիպումներից հետո, տեսնելով ժողովրդի վստահությունը, ավելի ես պարտավորված զգում», սեւանցիների հետ հանդիպմանն ասաց ԲՀԿ նախագահ Գագիկ Ծառուկյանը: Նա նշեց, որ երկնքից աստղեր բերելու խոստումներ չեն տալիս, բայց խոստանում են իրենց ծրագրերն իրականացնել: Իսկ այդ ծրագրերում, ԲՀԿ նախագահի խոսքով, ընդգրկվել են երկրի խնդիրներն ու հաշվի են առնվել երկրի հնարավորությունները:

ՀԱՍՄԻԿ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Վարդենիս-Սեւան-Երեւան

Կիլիկիայի Հայկական պետության թագավորներից Հեթում Երկրորդը իր հատած դրամների վրա գրել էր. «Սսոյ բերդն է թագաւոր»: Այսինքն՝ Կիլիկիայի Հայկական թագավորության մեջ իշխողը ոչ թե ինքն է, այլ Սսի անառիկ միջնաբերդը, որն ամենավերջինը ընկավ եւ որի գրավումը խորհրդանշեց Կիլիկիայի հայկական պետության վախճանը:

Նույն ձեւով կարող ենք ասել, որ Արցախում տերը, իշխողը Շուշիի բերդն էր: Մի բերդ, որը բարձրանալով տեղի հայկական բնակավայրերի հիմքի վրա, այնուհետեւ դառնալու էր հայոց պետականության վերջին բեկորներից մեկը եղող խամսայի մելիքությունների քայքայման եւ անկման պատճառը:

19-րդ դարի կեսերից Շուշին, սակայն, մի քանի տասնամյակ դառնալու էր հայ մշակույթի եւ դպրության ծաղկուն կենտրոններից մեկը, ուր հավաքվելու էին արեւելահայ եւ նույնիսկ արեւմտահայ մտավորականության նշանավոր դեմքերից շատերը:

դակով եկել հավաքվել էին Ստեփանակերտի մարզխորհրդի շենքի առջեւ՝ զինվորական պարետատան դիմաց: Նրանց պատմածը հիշեցնում էր Մեծ եղեռնը վերապրածների հուշերի այն դրվագները, որոնք վերաբերում էին հարազատ տները թողնելուն: Այդ աղեկտուր աղմուկի մեջ, սակայն, լուռ կանգնած էր մի տարեց կին, որի հետ երբ փորձեցի խոսքի բռնվել, նա շուրջը տիրող ողբաձայն աղմուկի մեջ առավել անսովոր հնչող անդորրային նույն խուլ ձայնով ասաց, թե մենք եկանք վառված տների մոտով...

Այսինքն՝ պատմությունը նորից կրկնվեց, եւ արցախահայությանը տրվեց այն դասը, որը որպես հիշեցում եւ օրինակ տրվել էր մոտ վեց տասնամյակ: Եվ այդ տասնամյակների ընթացքում Շուշին որքան էլ ներկայացվեր որպես զմրուխտյա մի քար երկնային լազուր կամարում, այն արցախահայության համար, միեւնույն է, մնաց որպես կորուսյալ ցավի եւ ստորացման քարեղեն մի զանգված, որը գեղարվեստորեն

Շուշին նաեւ մեզ պարտադրեց Արցախում հաշվի առնել ամեն մի փամփուշտ ու հեղուկ վառելիքի ամեն մի կաթիլը:

Ուղղաթիռի բացվող դռնից իրար փոխանցվող AKM-ի ու AKC-ի փամփուշտների թիթեղյա արկղերը (ցինկերը) դեռեւս պտտվող պտուտակի աղմուկի տակ զինվորներն այնպես էին բացում եւ ավտոմատների պահունակները (մագազինները) լիցքավորում, ինչպես գանձախույզներն են հողից հանված արկղերի մեջ եղող զարդերը ագահությամբ պարկերը լցնում՝ մի կողմ գցած այն բահերը, որոնց վրայի հողի փոշին բարակ շերտով դեռ շարունակում է վար ծորալ:

Շուշին մեզ պարտադրեց վերջ տալու «վերջին տունը» լինելու հոգեբանական այն բարդույթին, որով աննկատ քանդվող հյուսվածքի նման դարերի ընթացքում սկսված հայ գաղթականությամբ աստիճանաբար նոսրացավ մեր հայրենիքը:

Դարեր շարունակ մեր հոգեբանու-

«Թեւեր չբացվեն» եւ այսպես շարունակ:

Համանման ձեւով չարխափանների ժողովրդական գիտակցության մեջ նիրհող հավատալիքով շատ տների՝ Շուշիին դիմահայաց պատուհաններին «չար խափանող» երկաթյա պայտեր խփվեցին, ինչպես նաեւ Տիրամոր եւ Հիսուսի պատկերները՝ այն հավատով, որ նրանց զորությունից արկերը կշեղեն իրենց ուղղությունը կամ էլ մահաբեր չեն լինի:

Շուշին Ստեփանակերտի շենքերի վրա ցույց տվեց, թե ինչ է նշանակում սլացող արկի եւ հրթիռի հարվածային ուժը, երբ դրանք, ծեծելով պատը, պայթում են սենյակում, կտորավելով փշում կահկարասին եւ ջարդելով սենյակների միջնորմները՝ խրվում տան հիմնապատում:

Շուշին ամայացրեց Ստեփանակերտի շենքերի վերին հարկերը եւ «կենդանությամբ լցրեց» քաղաքի բոլոր նկուղները:

Շուշին եկավ «սովորեցնելու», որ

սարանը մեզ համար դառնա Շուշիից Ստեփանակերտին նայելը: Մի ցանկություն, որն սկզբում անհավանալի էր, ապա դարձավ երազանք, սակայն այն իրականացավ, երբ դարձավ Ստեփանակերտն ավերող պարտադրանք:

Շուշիի խորհրդանիշը Ղազանչեցոց եկեղեցին է, եւ քաղաքի ազատագրման առաջին իսկ օրից ինքնաբերաբար նախ այնտեղ էին ուղղվում քաղաք բարձրացողների քայլերը: Նույն այս պատճառով հակառակորդը խորհրդային բանակից վերցրած արկերը, որոնք դրված էին ներկված տախտակե արկղերի մեջ, պահում էր Ղազանչեցոց եկեղեցում, վստահ, որ հայերը, ինչ էլ լինի, եկեղեցու վրա հրետանային կրակ չեն ուղղի: Ահա այսպես, եկեղեցուց հանում էին արկղերի մեջ գտնվող արկերը եւ դրանցով խփում Ստեփանակերտին: Ղազանչեցոց եկեղեցու շուրջը կրակված արկերի արկղերի լեռնակույտեր էին գոյացել ավելի քան մեկ տարվա ընթացքում:

15-ԱՄՅԱԿ

Շուշիի ճանապարհին

Հայկական Շուշին հրո ճարակ դարձավ 1920 թ. մարտին, երբ արեւմտյան մի շարք տերությունների խրախուսանքով այստեղ գեներալ-նահանգապետ նշանակված Սուլթանովի զինված հրոսակները կրակի եւ սրի մատնեցին քաղաքը՝ կոտորելով հայ բնակչությանը: Այնուհետեւ Շուշին մեծապես բնակեցվեց եւ կառուցվեց ադրբեջանական ոճով եւ բնակչությամբ:

Հասկանալի է, սակայն, որ քաղաքի ձեւափոխությունների ընթացքում ձեռք չտրվեց այրված հայկական մասի մի փոքր հատվածին, որի տների պատերի վրայի հրդեհի մուրն ու տանիքների մոխիրների մնացորդներն իսկ պահպանվեցին: Փոխելով քաղաքի հայկական պատկերը՝ ադրբեջանական իշխանությունները թողել էին այդ մի հատվածը՝ որպես ահեղ հիշեցում արցախահայությանը, թե վերջնական արդյունքում իրեն ինչ է սպասում ապագայում:

1984 թ., երբ Երեւանի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի երրորդ կուրսի ուսանող էի, ուսանողական ընկերներիս հետ առաջին անգամ գնացի Արցախ: Շուշիի ստորոտում գտնվող Քարինտակ գյուղից երբ տաքսիով գնացինք Շուշի, տաքսու վարորդը ասաց՝ մինչեւ Ղազանչեցոց եկեղեցի գնալը եկեք ձեզ մի ուրիշ տեղ տանեմ, եւ տարավ այրված այդ տների մոտ եւ խեղդված ձայնով ասաց, որ այստեղ է գտնվել Շուշվա հայկական հին քաղաքամասը: Առաջին անգամ այստեղ եմ զգացել ավետարանական «Եթե մարդիկ լռեն, ապա քարերը կաղաղակեն» խոսքերի ողջ խորությունը, եւ վարորդի խուլ եւ կոկորդի ու հոգու անդունդներից եկող խոսքը թվում էր, թե այդ քարերի աղաղակն է:

Ստեփանակերտում, երբ խոսում էինք Շուշիից մեր տպավորությունների մասին, մի տարեց շուշեցի մոտեցավ մեզ, մի կողմ տարավ եւ դարձյալ նույն խուլ ձայնով հարցրեց՝ վառված տները տեսա՞ք: Արցախից վերադառնալուց հետո նույն տպավորությունները եւ խոսակցությունները այլեւայլ անդրադարձումներով շարունակեցինք նաեւ Երեւանում, բայց էլի գտնվեցին երկու-երեք հոգի, որոնք դարձյալ նույն հարցը տվեցին եւ էլի նույն խուլ ձայնով:

Երկրորդ անգամ Արցախում եղա 1988 թ.՝ հայրիկիս եւ հայ մտավորականների մի խմբի հետ:

Արդեն փակվել էր Գորիս-Ստեփանակերտ ճանապարհը, եւ գնացինք ինքնաթիռով: Նաեւ զինվորական մի պահակակետ էր դրվել Շուշի-Ստեփանակերտ ճանապարհին, եւ տիրող ընդհանուր իրավիճակում հնարավոր չէր Շուշի գնալ:

Տխուր մի զուգադիպությամբ այդ օրերին կատարվեց Շուշիի հայկական թաղի հայ բնակչության տեղահանությունը, երբ մարդիկ բեռնատարներով իրենց ունեցվածքի մի մասը բարձած կամ պարզապես ոտքով, լաց ու աղա-

արտացոլվելու էր Ստեփանակերտից իրեն նայող Տափի-Պյուրիկի քարեղեն խտացված լուռ բողոք եւ ընդվզում եղող հայացքում:

1988 թ. մայիսից մինչեւ 1991 թ. հոկտեմբեր-նոյեմբեր ամիսները Շուշին բարձունքի վրա գտնվող քարեղեն մի լուռ սպառնալիքից աստիճանաբար դարձավ ԼՂՀ մայրաքաղաքին ու ընդհանրապես ողջ Արցախին սպառնացող ահարկու մի վտանգ, որը մի կողմից ուղղված էր դեպի Քարինտակ եւ Շոշ գյուղերը, մյուս կողմից՝ դեպի Բերդաձոր՝ իր բուն հարվածը ուղղելով, սակայն, Ստեփանակերտի վրա:

Արցախյան շարժման սկզբից ավելի քան չորս տարի Շուշին պարտադրեց, որ Ստեփանակերտը եւ ողջ Արցախը ապրեն իր թելադրանքով:

Շուշին իր թիկունքը եղող Լաչինի հետ պարտադրեց, որ չորս տարի շարունակ ուղղաթիռները փոխարինեն մեքենաներին եւ ավտոբուսներին, իսկ «Յակ-40» ինքնաթիռները՝ բեռնատարներին:

Շուշին պարտադրեց, որ Երեւան-Ստեփանակերտ ճանապարհին չորս տարի շարունակ մենք երկնքից նայենք մեր հայրենիքին, ավելի սիրենք այն եւ ավելի փարվենք նրան:

Ծանոթանար այդ տարիներին նույն ձեւով ամեն անգամ վերադառնալիս ներքին մի մտավախությամբ էիր նայում ներքեւում տարածվող եւ աստիճանաբար հեռվում մնացող Արցախին, թե արդյոք չե՞ս ընկրկի, կհաստատվի՞, կկարողանա՞ պահել ռազմաճակատի եւ գծային պաշտպանության վերածված իր սահմանները, արդյոք մի անգամ էլ կհասցնե՞ս տեսնել այն: Նույն այս մտավախությամբ էիր հրաժեշտ տալիս դիրքերում հարազատացած տղաներին՝ չիմանալով՝ էլի կհանդիպե՞նք, թե՞ պարզապես կմասնակցենք նրանցից էլի մեկի հուղարկավորությանը՝ նայելով հոգնատանջ, բայց արդեն հանգստացած դեմքին՝ մտովի փորձելով վերականգնել նրա մարած ժպիտը եւ այն կեցվածքը, որով դիրքավորվել էր այսինչ լեռնալանջին, կամ այնինչ գյուղի մատույցներում:

Շուշին այսպիսով մեզ պարտադրեց, որ զոհվածներն իսկ մայր հողում ամփոփվեն օդային ճանապարհով բերվելով: Եվ լեռնային որեւէ ձորակում կամ դաշտամասում իջնող ուղղաթիռի դուռը երբ բացվում էր, հնչում էր տեղի պարետային պատասխանատուի հերթական անգամ զգուշացնող ձայնը՝ սկզբից դիակները, հետո մարդիկ, ու Երեւանին մոտենալիս ուղղաթիռի պատուհանների երկայնքով արդեն խաղաղ հանգչողի վրայով նորից ներքեւ՝ Հայաստանի Հանրապետության մայրաքաղաքին նայելը դառնում էր խեղդված ուրախություն, մի տեսակ թաքուն գողություն նրանց հանդեպ, ովքեր արդեն գլուխներն էլ չէին բարձրացնելու նայելու համար:

թյան մեջ իշխել է «վերջին տան» սարսափը, իսկ մեր երկրին տիրողներն ապրել են «առաջին» տանը լինելու հրճվանքով: Հոգեբանական այս հակադրությամբ սահմանային բնակավայրի սահմանային եղող վերջին տան բնակիչները թողել են իրենց տունը, որ մի գիշեր հանկարծ չմտնեն ու իրենց կոտորեն: Հաջորդը իրենց տունը թողել են նրանցից հետո վերջինը դարձած տան բնակիչները, եւ այդպես տուն առ տուն ամայացել է գյուղի սահմանային վերջին տունը, ապա թաղը, այնուհետեւ՝ այդ գյուղը, հետո նույն ընթացքով ընկել են սահմանային դարձած մյուս գյուղերը, ապա սահմանային այդ գավառը, գավառներով էլ՝ սահմանային նահանգը...

Այնինչ մեր երկրին տիրողներն ապրել են այն հոգեբանությամբ, որ իրենցն առաջին սահմանային տունն է, եւ տնից տուն առաջ են տվել սահմանը:

Այս ընթացքը խորհրդային տարիներին լավագույնս արտացոլվեց հենց Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզում եւ շրջակա հայկական բնակավայրերում, որոնց աստիճանական դատարկմամբ ժողովրդագրական հաշվեկշռի փոփոխությունը տեղի ունեցավ առաջին տան հոգեբանությամբ վերջին տանը տիրելով եւ դրանով գյուղ առ գյուղ առաջ շարժվելով:

1988 թ. մայիսին Շուշիի հայկական թաղամասի տեղահանմամբ Ստեփանակերտում հայկական վերջին տները դարձան Կրկժանի թաղամասի տները, որոնք, սակայն, չթողնվեցին հայոց պատմության, մինչ այդ եղած մնացյալ վերջին տների նման: Տուն առ տուն, դարպասապարիսպ առ դարպասապարիսպ դիրքերի վերածվեցին այս թաղամասի տները, եւ 1991 թ. դեկտեմբերին Կրկժանի կրակակետերի լռեցմամբ սկսվեց հայ ժողովրդի հոգեբանական այն բեկումը, որով վերջին տունը դադարեց թողնվող տուն լինելուց: Եվ ճիշտ կլինի Կրկժանի դեռեւս նշմարվող դիրքերի ժամանակի գծի որեւէ մի կետում կանգնեցնել մի հուշարձան՝ վրան գրելով. «Այստեղ 1991 թ. դեկտեմբերին սկսվեց վերջին տան զգացողության թոթափման՝ հայ ժողովրդի հոգեբանական այն բեկումը, որը 1992 թ. մայիսին իր բարձրակետին էր հասնելու Շուշիի ազատագրմամբ»:

Շուշին, սակայն, պարտադրեց, որ մինչ այդ Ստեփանակերտը լինի ոչ միայն պատերազմող հանրապետության մայրաքաղաք, այլեւ ռազմաճակատի առաջին գիծ:

Շուշին պարտադրեց, որ Ստեփանակերտում անգամ ավանդական անեծքները նոր տարազավորում ստանան, երբ բնակելի շենքերի նկուղները իջնող կամ առանձնատների պարիսպների տակ պատսպարվող ծեր կանայք Շուշիից քաղաքի վրա արձակված հրթիռների սուլոցը լսելով ասում էին՝ «Օդում չորանաս», «Ինքդ քեզ պայթես»,

մարդկային ամենամեծ հարստություններից մեկը փողոցում ազատ քայլելն է, բակում նստելը եւ տանիք ելնելն ու այնտեղ հանգիստ կանգնելը:

Շուշին պարտադրեց, որ Ստեփանակերտի՝ հրետակոծությամբ շարքից հանված ջրագծերի փոխարեն քաղաքի տարբեր թաղամասերի աղբյուրների մոտ հերթերի գծեր գծվեն, եւ որ այդ գծերը կազմող շարքերը շրջակա մայթերի տարբեր շինությունների եւ շենքերի միջոցով առավելագույնս պաշտպանված լինեն պայթող արկերի բեկորներից, որոնք պայթյունից հետո կարկուտի նման ընկնում էին անգամ դույլերի մեջ, «ավազախառն ջուր» արտահայտությանը գումարելով նաեւ «բեկորախառն ջուր» արտահայտությունը:

Շուշին պարտադրեց, որ Ստեփանակերտում բանտ եւ մեկուսարան կառուցելն իսկ դիտվի որպես մի քայլ ազատության ճանապարհին, որովհետեւ թե՛ բուն բանտը Շուշիի բերդում էր եւ թե՛ Ստեփանակերտից տարբեր զանցանքների եւ պարետային սահմանված կարգը խախտելու համար Շուշի էին տանում բռնվածներին, որով նրանք, փաստորեն, դառնում էին Ադրբեջանի պատանդները: Եվ կառուցվող այս բանտն իսկ մեծացրեց ազատության ձգտումը:

Շուշին դարձավ արտահայտությունը հոգեբանական այն բեկման, որով հակառակորդի տարբեր բռնություններին ու կրակոցներին հաջորդեցին ոչ թե ԽՄԿԿ Քաղբյուրո, ԽՍՀՄ դեմոկրատական ուժերին եւ համաշխարհային հասարակայնությանը ուղղված բաց նամակները, այլ պատասխան հարվածները եւ այն գիտակցությունը, որ մինչեւ կրակոցին կրակոցով չպատասխանես, գրածդ նամակը կարդացող ու հաշվի առնող չի լինի:

Արցախյան պատերազմը հետեւակի ու զրահատեխնիկայի հարձակմամբ բուն դիրքային գոտիներին եւ պաշտպանական գիծը ճեղքելու փորձերին զուգընթաց տեղի լեռնային պայմաններում դարձավ նաեւ բարձունքների պատերազմ, ուր բարձունքները կրակի եւ հրետանային հարվածների տակ էին պահում երկու կողմերի՝ իրար դեմ գտնվող դիրքերի միջեւ ընկած տարածությունը եւ հրետանային հարվածների շառավղով ավերում շրջակա բնակավայրերը: Եվ Շուշին թե՛ ռազմատեխնիկական եւ թե՛ քաղաքական ու ազգային-հոգեբանական առումով դարձավ այն գլխավոր բարձունքը՝ բարձունքների բարձունքը, որի հետ են հարաբերվում մնացյալ բոլոր մեծ ու փոքր բարձունքները:

Շուշին մեզ պարտադրեց, որ բարձունքների այս պատերազմում Ստեփանակերտի վրա ամիսներ շարունակ տեղացած կրակի պատճառով 1992 թ. մայիսին աշխարհի ամենագեղեցիկ, անկրկնելի եւ գրեթե անհավանալի տե-

Շուշիի ռազմաքաղաքական ավարտը դարձավ Լաչինով իրականացված միացումը, որը մինչ այդ ոռնեցինք աշխարհի բոլոր մայրաքաղաքներում ու համաժողովներում, բայց որը մերժվեց, նվաճվելու էր զենքով: Մի միացում, որը քաղաքական ոլորտում լինելուց առաջ ռազմաճակատի ողջ երկայնքով փորված դիրքեր էին, որոնք ճակատի այդ գծում առաջ ձգվելով հասան մինչեւ Գորիս:

Շուշին Լաչինի հետ միասին ԼՂՀ պետական դրոշի սպիտակ տարանջատիչ այն գիծն էր, որով հայկական եռագույնից բաժանված է Արցախի եռագույնը եւ մեր երկրի հզորությամբ ու հավաքական կամքով է պայմանավորված, թե ինչ կդառնա բաժանարար այդ շերտը եւ եռագույնի արցախյան հատվածը:

Խաղաղ կյանքում եթե մարդիկ փոխվում են տարիների ընթացքում, ապա ռազմաճակատից վերադարձողները փոխվում են ոչ միայն տարիների ընթացքում, այլեւ ռազմական հանդերձանքը քաղաքացիական զգեստով փոխելիս: Տարիների ընդմիջումից հետո, երբ պատահական մի հանդիպմամբ տեսնում եմ մարտական ընկերներիցս որեւէ մեկին, անկախ նրանից, թե ինչ դիրքի եւ սոցիալական վիճակի է, ակամա առաջինը ասում եմ, թե ինչքան ես փոխվել, եւ հաջորդող պատասխանը լինում է՝ քա դու՞ ինչքան ես փոխվել:

Շուշիի ազատագրման 15-ամյակի այս օրերին եկեք նախ խոնարհվենք բոլոր նրանց առջեւ, ովքեր կյանքում, դժբախտաբար, էլ չփոխվեցին եւ իրենց հարազատների աչքերում մնացին այնպես, ինչպես նրանց վերջին անգամ ճակատ էին ճանապարհել, իսկ իրենց մարտական ընկերների հիշողության մեջ դրոշմվեցին այնպես, ինչպիսին էին մինչեւ այն վերջին ճակատագրական ակնթարթը, երբ սնայպերի գնդակը, ավտոմատային ու գնդացրային կրակահերթերը, հրթիռների ու արկերի եւ հակահետեւակային ու հակատանկային ականների բեկորները կտրեցին նրանց կյանքի թելը:

Խոնարհվենք բոլոր նրանց առջեւ, ովքեր 1990-1994 թթ. ժամանակահատվածի որեւէ մի կետից հետո էլ չփոխվեցին՝ պաշտպանական դիրքերը Ստեփանակերտից դեպի Շուշի եւ Լաչինով դեպի Գորիս առաջ տալու, ապա այդ ճանապարհը եւ Հայաստանի ու Լեռնային Արցախի Հանրապետությունների բոլոր-բոլոր կողմերից դեպի Ստեփանակերտ ու Շուշի տանող ճանապարհները պաշտպանելու ճանապարհին:

ԱՐՓԻՆ ԴԵՄԻՐՃՅԱՆ
Մաշտոցյան Մատենադարանի ավագ գիտաշխատող,
«Էջմիածին» ամսագրի խմբագիր
Հայաստանի Հանրապետության «Մարտական խաչի» երկրորդ աստիճանի շքանշանակիր

«Մնում է մի հաղթանակ էլ գրանցենք մայիսի 12-ին»

Թեեւ քարոզարշավի ընթացքում «Ժառանգություն» կուսակցությունը բազմաթիվ խախտումներ է արձանագրել, սակայն բավականին լավատեսորեն է տրամադրված՝ ակնկալում է ստանալ ընտրողների ձայների 25 տոկոսը, այլ ոչ թե սոսկ հաղթահարել 5 տոկոսի շեմը: «Ժողովրդի գերակշիռ մասնակցությամբ «Ժառանգությունը» մայիսի 12-ին կարձանագրի իր հաղթանակը: «Ժառանգությունը» լինելու է առաջատարը», կուսակցության գրասենյակում երեկ հրավիրած ասուլիսում վստահաբար ասաց **Րաֆֆի Հովհաննիսյանը:**

Ու քանի որ մայիսը հաղթանակի ամիս է, «մնում է մի հաղթանակ էլ գրանցենք մեր երկրի ներսում՝ քաղաքացու, ժողովրդի եւ ի վերջո պետության հաղթանակ, որը քաղաքացուն բերելու է ազատություն, ազգին՝ շահ, պետությանը՝ ինքնիշխանություն եւ արձանագրվելու է հայ ժողովրդի առաջին ընտրական հաղթանակը 1991 թվականից այս կողմ»:

Կուսակցության լավատեսությունը բխում է այն համոզումից, որ այս ընտրություններն էականորեն տարբերվելու են նախորդներից, քանի որ հասունացել է ժողովրդավարական արժեքներով առաջնորդվելու, արդար եւ ազատ ընտրություններ անցկացնելու պահանջը. «Եթե Հայաստանը չունենա ժողովրդի մանդատը, հասարակության վստահությունը օրենքի ու գործադիր իշխանության հանդեպ, չի կարող միջազգային ատյաններում արժանվույնս ներկայացնել մեր ազգային խնդիրները եւ արդարացի լուծումներ գտնել: Մայիսի 12-ի ընտրական ընթացքը եւ արդյունքների արձանագրումը ուղղակիորեն կապված են մեր ազգային շահերի հետապնդման հետ»:

Հովհաննիսյանը համոզված է, որ ընտրությունների արդյունքների հերթական անգամ կեղծելու դեպքում կմիավորվեն ոչ միայն քաղաքական ուժերը, այլեւ Հայաստանի բոլոր քաղաքացիները, բոլոր նրանք, ովքեր ձգտում են տեր կանգնել իրենց իրավունքներին. «Այս անգամ նժարին է դրված ոչ միայն մեր եւ մեր երեխաների ապագան, այլեւ ամբողջ երկրի հեղինակությունը, տարածաշրջանում նրա առաջատար լինելու խնդիրը»:

Նրա աչքից դուրս չի մնացել այն, որ քարոզարշավի ընթացքում սրվել է ժողովրդի հատվածականությունը, ամեն մի կուսակցություն սեփական դրոշն իբրեւ գերանդի ձեռքն առած հնձում է չորս բոլորը: «Հայաստանում այսօր ավելի շատ կուսակցական դրոշներ կան, քան Թուրքիայում՝ Մուստաֆա Քեմալի դիմանկարում: Մենք պետք է դուրս մղենք այս հատվածականությունը: Գործող նախագահը, վարչապետը, որը նաեւ կուսակցության նախագահ է, պետք է վայր դնի կուսակցական դրոշը: Ժողովուրդը մեկ դրոշ է ճանաչում, մեկ զինանշան, մեկ բանակ, մեկ երկիր: Ակնկալում ենք, որ մայիսի 12-ը քաղաքացուն կտա ազատություն ու կմիավորի մեր ժողովրդին»:

Րաֆֆի Հովհաննիսյանն իր վերաբերմունքն արտահայտեց նաեւ «Քաղաքացիական անհնազանդություն» շարժման անդամ Ալեքսանդր Արզումանյանի ձերբակալության վերաբերյալ: Իր համոզմամբ, օրինավոր եւ իրավական պետություն դառնալու առաջին քայլերն անելիս երկրի իշխանությունները պետք է սկսեն հենց իրենցից: «Պետության անինքնավստահության եւ անիրավության արտացոլանք է, որ ընտրությունների նախաշեմին նման գործեր են հարուցվում, նման ձերբակալություններ, խուզարկություններ են լինում քաղաքական աստառով: Բոլորս գիտենք, որ իշխանամերձ ամենատարբեր հարթություններում կան այնպիսի խախտումներ, հարստահարումներ, որոնք առաջին հերթին պետք է արժանանային մեր անվտանգության մարմինների ու դատախազության ուշադրությանը»:

Իր փափագած նոր Հայաստանը լինելու է կայուն ու անվտանգ, ուր պետական մարմինները գործելու են արտաքին սպառնալիքների դեմ, որ բազմաթիվ են ու բազմաշերտ: Չի լինելու վախի մթնոլորտ, յուրաքանչյուր քաղաքացի իրեն ապահով է զգալու, ահաբեկված չի ապրելու: «Կարծում եմ, օրենքը պիտի բոլորին վերաբերի. քաղաքական աստառը, ընտրողի մոտեցումը ցուցանում է ներկա իշխանության ոչ պետականավայել քաղաքականությունը: Բռնության մթնոլորտը ահավոր մեծ վիհ է մեզ համար: Լավ կլինի, որ մեր իրավապահ մարմինները գոնե թեկուզ մեկ նման դեպք բացահայտեն եւ մինչեւ վերջ պատժեն մեղավորին»:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ես գալիս եմ քաղաքականություն՝ պատգամ կատարելու

Երեկ «Փաստարկ» ակումբի հյուրն էր Ազգային ժողովի պատգամավորության թեկնածու, թիվ 11 ընտրատարածքում մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրված **Իսրայել Հակոբկոխյանը:** 1979 թ. Իսրայել Հակոբկոխյանը՝ մեր Իսոն, այսպես են նրան կոչում բոլորը, մուտք է գործել աշխարհի ուժեղագույն սպորտային վարպետների ընտանիք եւ բռնցքամարտում դարձել ԽՍՀՄ վեցակի, Եվրոպայի եռակի, աշխարհի չեմպիոն, բազմաթիվ մրցումների գավաթակիր ու հաղթող: Այսօր նա անցել է մարզչական աշխատանքի ու կրթում է մատաղ սերնդին: Իսոն երբեւիցե չի մտածել, որ կառաջադրվի ԱԺ պատգամավոր: Բայց դա արել է, քանի որ «ստիպված եմ, որովհետեւ տեսնում եմ, որ հայ մարդն իր երկրում պաշտպանված չէ, սոցիալական անարդարությունը հասել է այն աստիճանի, որ ժողովրդի թալանված փողերով կառուցված դղյակների կողքին հայ մարդը աղքատությունից հաց է հայթայթում, մուրում փողոցներում: Իսկ հայ տղամարդը, թողնելով իր տունն ու հայրենիքը, օտարության մեջ է բարօրություն փնտրում: Հայ աղջիկներն ու կանայք, մոռանալով մեր ավանդույթները, բռնել են հայ կնոջը ոչ վայել ուղի», վրդովված ասում էր բռնցքամարտիկ Իսրայել Հակոբկոխյանը: Նա նշեց նաեւ, որ դեռ փոքրուց իրեն դաստիարակել են, որ մարզիկը տվյալ երկրի քաղաքականությունը ներկայացնողն է, եւ ինքն էլ բնականաբար 1979-ից քաղաքականության մեջ է՝ սպորտի բնագավառում:

«Ազգի» այն հարցին, թե ինչո՞ւ առաջադրվեցիք, Իսոն ասաց. «Ես առաջադրվեցի ոչ թե իշխանավոր դառնալով մոռանալու ժողովրդի հոգսերը եւ դրանք հիշել 5 տարի հետո, այլ իմ ընտրողի հետ մշտապես շփվելու եւ իմ հնարավորությունների չափով նրանց ծառայելու համար: Այսօր շատերին թվում է, որ Հայաստանը մի փոքրիկ կալանավայր է ու երբ շփվում եմ մարդկանց հետ, զգում եմ, որ նրանցից 99 տոկոսը վախեցնող է, իսկ մյուսները վախեցած են եւ կարծես նմանվում ենք համակենտրոնացման ճամբարի»:

Թիվ 11 ընտրատարածքում Իսրայելի հետ ընտրապայքարի էին դուրս եկել եւս 4 թեկնածու, որոնցից երկուսը ինքնաբացարկ ներկայացրին, իսկ մյուս երկուսը՝ Հեղինե Բիշարյանը եւ Գրիգոր Մարգարյանը ամեն կերպ փորձում են խոչընդոտել համահավասար ընտրապայքարը եւ անգամ Իսրայելի երեկվա հրավերը չէին ընդունել... մեկ սեղանի շուրջը բանավիճելու: «Բոլորն ամպագորգոռ ճառում են, որ խախտումներ չլինեն, այդ դեպքում ինչո՞ւ է թաղապետարանը անձնագրի տվյալներ գրանցում, դպրոցի տնօրեններին հորդորում, որ աշակերտների ծնողները ում ընտրեն: Ես համոզված եմ, որ մեր բարձրաստիճան ղեկավարները տեղյակ չեն, թե իրենց անունը ինչպես են շահարկում, վախեցնելով մարդկանց»: Իսկ այն հարցին, թե ո՞րն է ավելի դժվար՝ ռինգը, թե՞ ընտրապայքարը, ինչպես պատասխան. «Միշտ հիշում եմ մորս մաղթանքը՝ «ամեն իրավիճակից նամուսով դուրս արի», որը ես ուղեղիս մեջ պահելով, այդպես էլ անում եմ: Իսկ երկու պայքարն էլ գրեթե նույնն է, եւ ես պատվով կընդունեմ ինձ վստահված քվեները»: Հաջորդ հարցին՝ չե՞ք վախենում, որ պատգամավոր դառնալով քաղաքական գործիչները քեզ «կուլ տան», հումորով պատասխանեց. «Այսօր մարդկանց կեսը ինքնասիրությունը խառնում է ինքնահավանության հետ եւ երբեք պետք չէ դեռասանություն անել»:

Իսրայելը իրեն երջանիկ մարդ է համարում, քանի որ միշտ հավատարիմ է եղել ինքն իրեն: Իսկ եթե ԱԺ-ում թեժանա իրավիճակը, ապա նա պարաններ կկապի ու դատավորի դեր կտանի: «Կարեւորն այն չէ, թե ինչ ծրագրեր կգրես, քանի որ հատոր, կամ էջ, կարեւորը իրականացնելն է: Ես հենց քաղաքականություն եմ գալիս որպես պատգամ կատարող, հստակ իմացեք»: Նա միաժամանակ չի ընդունում կանանց քաղաքական դաշտում եւ պնդում է, որ նրանց տեղը տունն ու օջախը ղեկավարելն է: Կանայք աշխարհի ամենաուժեղ էակներն են, եւ ինչ-որ կատարվում է, հանուն նրանց ու նրանց թելադրանքով է կատարվում, ասաց Իսրայել Հակոբկոխյանը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԸՆԴԴԻՄՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒՄ ԵՆ

ՀՀ նախկին արտգործնախարարը՝ կասկածյալ

Մայիսի 7-ի լույս 8-ի գիշերը ձերբակալվել է ՀՀ նախկին արտգործնախարար, «Քաղաքացիական անհնազանդություն» շարժման ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Արզումանյանը: Նրան կասկածում են ապօրինի ճանապարհով ձեռք բերված եկամուտների օրինականացման մեջ: Արզումանյանի փաստաբան Հովիկ Արսենյանն արդեն իսկ կարծիք է հայտնել, որ այն, ինչում կասկածվում է իր պաշտպանյալը, «քրեական օրենսգրքի որեւէ հոդվածի դիսպոզիցիայով գոյություն չունի», հետեւաբար եւ հնարավոր առաջադրվելիք մեղադրանքը ապօրինի է: ՀՀ նախկին արտգործնախարարի փաստաբանը պատրաստվում է միջնորդություն ներկայացնել վարույթ իրականացնող մարմնին: Հովիկ Արսենյանի տեղեկացմամբ՝ հանցակազմ գոյություն չունի, եւ համաձայն օրենսդրության, նախաքննական մարմինը պետք է մեղադրանք հարուցի կամ ազատ արձակի Ալեքսանդր Արզումանյանին 42 ժամվա ընթացքում: Նույն «հանցանքում» է մեղադրվում տարածքային ենթակառուցվածքները համակարգող նախկին նախարար, պաշտպանության նախկի փոխնախարար Վահան Շիրխանյանը, որը նախօրեին Ազգային անվտանգության ծառայությունում (ԱԱԾ) բացատրություն է տվել որպես վկա:

Պարզաբանեցին ու կանխատեսեցին

ՀՀ նախկին արտգործնախարար, «Քաղաքացիական անհնազանդություն» շարժման ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Արզումանյանի հետ կատարվածը պարզաբանեցին նույն շարժման ներկայացուցիչներ Կարապետ Ռուբինյանն ու Արտյոմ Խաչատրյանը: Ալեքսանդր Արզումանյանը, Վահան Շիրխանյանը, Արտյոմ Խաչատրյանը ապրիլի կեսերին Մոսկվայում հանդիպել են ռուսաստանաբնակ տարբեր անձանց՝ «Կուլտուրա» հեռուստաընկերության հետ կլոր սեղաններ կազմակերպելու նպատակով: Այդուհետեւ 9 տարբեր մարդկանց անունով Մոսկվայից Հայաստան շուրջ 160 հազար դոլար գումար են փոխանցել: Փաստը ՀՀ ԱԱԾ-ն նախ գնահատել է որպես փողերի լվացման, ապա՝ ՀՀ վիճակը ապակայունացնելու փորձ:

«Նոր ժամանակներ» կուսակցության նախագահ Արամ Կարապետյանի կարծիքով, նշված անձանց հալածելու պատճառը Մոսկվայում հայտնի գործարար Լեւոն Մարկոսի տրամադրած մեքենայով երթեւեկելն է: Ի դեպ, ՀՀ իրավապահները հետախուզում են հայտարարել Լեւոն Մարկոսի նկատմամբ: Մինչդեռ վերջինս ոչ միայն ՀՀ վարչապետ Սերժ Սարգսյանի գործընկերն է, ըստ ՆԺԿ նախագահի, այլեւ Հայաստանի նախկին իշխանություններին ռուսաստանյան էլիտային ներկայացնողն ու Լեռնային Ղարաբաղի ազատագրման պայքարում զգալի ֆինանսավորում ապահոված անձ, ըստ ԱԺՄ նախագահ Վազգեն Մանուկյանի: Նա հավատացած է, որ մեծ սխալ կլինի ասել՝ մեղավորը պետք է պատժվի եւ դրանով սահմանափակվել: Արտյոմ Խաչատրյանն էլ ԱԱԾ համար պարզաբանեց. «Քթերի տակ մի բարբարոս վաղ միջնադար է վերականգնվել Էջմիածնում, մեկ այլ բարբարոս՝ Կոտայքում, մյուսը՝ Գյումրիում»: Հաջորդ փաստումը Արամ Կարապետյանինն է. «Ամեն ինչ իմացանք, բայց անհայտ մնաց, թե ով է գաղտնալսել Արթուր Բաղդասարյանի զրույցը, ով է ծեծել Աշոտ Մանուչարյանին՝ չիմացանք, ով է ծեծել Շահեն Պետրոսյանին՝ չիմացանք, ով է կրակել Գյումրիի քաղաքապետի վրա՝ չիմացանք, ով է սպանել Շահեն Հովասափյանին՝ չիմացանք: Այս ամենը արվում է ընդդիմադիր շարժումը վարկաբեկելու համար»:

Դատապարտեցին միաձայն

Առկա իրավիճակը երեկ՝ մայիսի 8-ին միատեղել էր «Նոր ժամանակներ», «Ազգային ժողովրդավարական միություն», «Հայրենիք ու պատիվ», «Հայոց հայրենիք», «Ժառանգություն», «Ազգային ինքնորոշում միավորում», «Ազգային միաբանություն», «Հայաստանի ժողովրդական կուսակցություն» եւ «Իմպիչմենտ» դաշինքի ներկայացուցիչներին: Քննարկման առարկան տեղի ունեցածն էր եւ անելիքի հստակեցումը: Միաձայն դատապարտեցին կատարվածը եւ կարեւորեցին արագ արձագանքումը:

ՆԺԿ նախագահ Արամ Կարապետյանը փաստեց, որ ՀՀ-ում ԱԺ յուրաքանչյուր ընտրությունից առաջ իբր թե քաղաքական մի ուժ է հայտնվում, որը արեւմուտքի թելադրանքով եւ ռուսական փողերով փորձում է հեղափոխություն իրականացնել. «Ինչ է, ստացվում է, Ռուսաստանն ու Արեւմուտքը փորձում են Հայաստանում միմյանց հետ հարցեր լուծել: Այդ դեպքում հասկանալի չեն Սերժ Սարգսյանի կեցվածքը, Իվանովի այցը Հայաստան, Բուշի շնորհավորանքը»: Ըստ Արամ Կարապետյանի, իրավիճակն ուղղակի աբսուրդային է: ՆԺԿ նախագահը վստահ է, որ ՀՀ-ում «ապակայունացման համար բավական է ընդդիմության միայն կոչով հավաքվող բազմությունը» եւ արտաքին միջամտության անհրաժեշտություն չկա: ԱԺՄ նախագահ Վազգեն Մանուկյանն էլ համոզմունք հայտնեց, որ երկրի արտաքին գործերի նախարարի պաշտոնում եղած անձի ձերբակալումից առաջ հարկավոր է երկար ու հիմնավոր մտածել, քանի որ փաստն ինքնին սկանդալ է եւ անհրաժեշտ են հիմնավոր ու հստակ փաստարկներ. «Այդ փաստարկները չեմ տեսնում: էդ ինչ պետություն է Հայաստանը, էդ ինչ կայունություն է, որ 100 հազար դոլարով կարելի լինի ապակայունացնել: Դե գնացեք, մեկ միլիարդ դոլարով Ֆրանսիան ապակայունացրեք»: Վազգեն Մանուկյանը նաեւ պարզաբանեց, որ Ալեքսանդր Արզումանյանը վտանգ էր ներկայացնում, քանի որ չէր խաղում իշխանությունների առաջարկած ծեսով. «Իսկ նրանք ասում են մենք շուլեր ենք, եկեք զինաթափված մեզ հետ խաղացեք»: ԱԺՄ նախագահը համոզված է, որ տեղի ունեցածը «վաղուց հյուսվող շղթա է, որը շարունակություն կունենա, եթե այսօր լռենք: Լռելով էլ կնպաստենք 1937-ի վերականգնմանը: Այսօր Ալեքսանդր Արզումանյանն է, վաղը կարող ենք լինել յուրաքանչյուրս: Սա բոլորիս անձնական շահն է: Սերժ Սարգսյանին թվում է, թե միշտ պաշտոնյա է լինելու՞: Պահ է գալու, որ Սերժ Սարգսյանը ձերբակալվելու է: Ինքն իր տակ փոս է փորում, մնում է փնտրել նրան, ով կհրի նրան այդ փոսը»:

«Ժառանգություն» կուսակցության նախագահ Րաֆֆի Հովհաննիսյանը, դատապարտելով կատարվածը, կարծիք հայտնեց. «Տեղի ունեցածը ապացուցում է իշխանությունների անվստահությունն ու փոքրությունը: Եվ այս վիճակը կշարունակվի այնքան, քանի դեռ իշխանությունը չի ձեւավորվել ժողովրդի կամարտահայտությամբ»:

«Նախընտրական ներքին շուկան ավարտել եւ իշխանության մեջ-մեջ անելու սխեման գծել են, հիմա էլ մտածում են հետընտրական հանգիստ ընթացքի ապահովման մասին: Դրանով եմ բացատրում Ալեքսանդր Արզումանյանի ձերբակալությունը: Հստակորեն տեսնում են, որ մայիսի 12-ին հաջորդելու է ընտրություններում լինելիք անարդարությունները չհանդուրժող ընդդիմադիրների եւ ժողովրդի համախմբումը եւ դրա դեմ պայքարում են անհեթեթ ձերբակալություններով», երեկ հայտարարեց «Քաղաքացիական անհնազանդություն» շարժման ներկայացուցիչ Կարապետ Ռուբինյանը:

Քննարկման ավարտին որոշվեց հանդես գալ համատեղ հայտարարությամբ, դատապարտելով կատարվածը եւ ստեղծել քաղաքական բանտարկյալների պաշտպանության կոմիտե: «Հայոց հայրենիք» կուսակցության քվեարկության նախորդ օրը՝ մայիսի 11-ին, ի պաշտպանություն քաղբանտարկյալների հանրահավաք կազմակերպելու առաջարկն էլ բացառված չէ, որ արժանանա երեկվա հավաքի մասնակիցների հավանությանը:

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հայոց ցեղասպանությունը Գերմանիայի բոլոր դպրոցների պարտադիր ծրագրում

«Սկանդալը» կուղղվի՞

«Դաշնային բոլոր երկրամասերից պահանջում եմ Առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակ Օսմանյան կայսրության սահմաններում հայերի դեմ իրագործված ցեղասպանությունն ընդգրկել դպրոցական ծրագրում՝ որպես պարտադիր բաղկացուցիչ մաս», ապրիլի 24-ի առիթով մամուլին հասցեագրած հաղորդագրության մեջ ընդգծում է Բունդեսթագի Սոցիալ-դեմոկրատական (ՍԴԿ) խմբակցության արտաքին քաղաքականության փոխխոսնակ Մարկուս Մեկելը՝ հաշվի առնելով թեմայի եվրոպական նշանակությունը, ինչպես նաեւ Գերմանիայի ներգրավվածությունը հարցի մեջ: Ինչպես նշում է ավետարանական անկախ idea լրատվական գործակալությունը, նախկինում ավետարանական քահանա, այնուհետեւ Գերմանիայի Դեմոկրատական Հանրապետության (DDR) վերջին արտգործնախարար պաշտոնավարած Մեկելը հիշեցնում է, որ Օսմանյան կայսրության ռազմական գլխավոր դաշնակիցը գերմանական ռայխն էր, այդ պատճառով գերմանացիների պարտականությունն է ցեղասպանության հիշատակն արթուն պահելը եւ հաշտեցման գործընթացին նպաստելը: Գերմանական Բունդեսթագը 2005-ին արդեն դատապարտել է հայոց դեմ գործված ցեղասպանությունը (բանաձեւի վերնագրում ձեւակերպված էր՝ «1915-ի հայերի տեղահանությունն ու կոտորածները, ջարդը (Massaker)»- ԱՆ. Հ.) եւ արտահայտվել Թուրքիայի ու Հայաստանի միջեւ հաշտեցմանն ի նպաստ: Քաղաքական գործիչը ցավով է նկատում, որ վերոհիշյալ թեման միայն Բրանդենբուրգի ուսումնական ծրագրում է «խարիսխ նետել»: Բացի դրանից, Բունդեսթագի պատգամավորը շատ կարեւոր է համարում Պոտսդամում Լեփսիուսի տան շինարարության ավարտը: Ինչպես 2005-ին Բունդեսթագին ներկայացված առաջարկում էր ձեւակերպված՝ Լեփսիուսի տունը կոչված է մոռացման ճեղքերը փակելու, հայ, թուրք, գերմանացի ժողովուրդների միջեւ կապերի բարելավման գործին: ՍԴԿ-ն ներկայացնող Մարկուս Մեկելը ափսոսանք է հայտնում, որ Թուրքիան, ինչպես նախկինում, այժմ էլ կտրոս ուրանում է 1 միլիոնից ավելի զոհված հայերի ցեղասպանության փաստը եւ սպառնում պատժել նրանց, ովքեր թուրք-հայկական հաշտեցման գործն են առաջ տանում, սրբագրում Թուրքիայի պատմության մութ էջերը: Հրանտ Դինքի սպանությունը ցույց տվեց, որ երկրում դեռեւս առկա են ուժեր, որոնք խոչընդոտել են ուզում Թուրքիայի ժողովրդավարացմանն ու եվրոպական ուղուն:

Հայոց ցեղասպանությունը Գերմանիայի բոլոր դպրոցներում ուսումնական ծրագիր մտցնելու հրապարակության մասին ավելի վաղ գրել էր «Դեր թագեսշպիգելը»՝ ապրիլի 25-ին իր էջերում զետեղելով Մաթիաս Մայսների հոդվածը: Ի պատասխան ձախերի խմբակցությունը ներկայացնող պատգամավոր Վոլֆգանգ Գեհրքեի այն հարցին, թե ինչ պիտի անի դաշնային կառավարությունը, որ Բրանդենբուրգի օրինակը համընդհանուր դառնա, արտգործնախարարությունը պատասխանել է, թե ուսումնական ծրագրի կազմումը երկրամասային մարմինների իրավասությանն է հանձնված: Հոդվածագիր Մայսները տեղեկացնում է, որ փետրվարին Գերմանա-հայկական ընկերությունը հիշյալ հարցով գրավոր դիմել է կանցլեր Անգելա Մերկելին: «Ծանր է հանդուրժել այն սկանդալը, որ գերմանական դպրոցական դասագրքերը դեռեւս լռում են Հայոց ցեղասպանության մասին», ապրիլի 22-ին Մայնի Ֆրանկֆուրտի Փաուլսկիրխեում կայացած գլխավոր հուշահանդեսի ելույթում ընդգծել է Բունդեսթագի Կանաչների խմբակցության նախագահ Ֆրից Քուհնը, գրում է գերմանական «Դեր թագեսշպիգելը»:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ,
Գերմանիա

Վաշինգտոնում կբացվի լրագրության թանգարան

Վաշինգտոնում 2007 թ. հոկտեմբերի 15-ին կբացվի լրագրության թանգարան, որը կոչվելու է «Նյուզեում»: Փենսիլվանիա պողոտայում գտնվող շենքի կառուցումը տեւել է 6 տարի եւ արժեցել 435 մլն դոլար: «Նյու Յորք թայմս» թերթը նշում է, որ «Նյուզեումը» թանգարանային ամենաթանկ նախագծերից մեկն է աշխարհում:

«Պոլշեք պարտներս» գրասենյակի նախագծով կառուցված շենքի ճակատամասը թափանցիկ է, որտեղից խորհրդանշի ազատ հասարակությունը եւ տեղեկատվության փոխանցման ազատությունը: Այստեղ կոչված Նորությունների մեծ դահլիճը ունի հսկա էկրան, որի վրա արձանագրվում են ողջ աշխարհի ամենավերջին լուրերը: Այցելուները կարող են տեսնել նաեւ ցուցադրական նախագծեր, որոնք նվիրված են լրագրության պատմությանը, խոսքի ազատությանը վերաբերող գրքերին, տեղեկատվության արդի միջոցներին: Հատուկ սրահներ են նվիրված մամուլում 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի իրադարձությունների լուսաբանմանը, Բեռլինի պարսպի կործանմանը, Պուլիցերյան մրցանակի արժանացած լուսանկարներին: Թանգարանում կլինի նաեւ աշխատանքի պահին զոհված լրագրողների հուշահամալիր:

Թանգարանում կցուցադրվեն ոչ միայն պատմական փաստաթղթեր ու լուսանկարներ, այլեւ ժամանակակից լրագրողների «աշխատանքի գործիքներ», այդ թվում 2002 թ. Պակիստանում զոհված «Ուոլ Սթրիթ ջորնըլի» լրագրող Դենիել Փեռլի նոութբուքը, 1876 թ. ամերիկյան զորքերի եւ հնդկացիների ճակատամարտի ժամանակ ստացված թղթակից Մարկ Քելոգի մասիցը եւ այլն:

ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄՆ-ն ուզում է միավորել Միջին Ասիան

Միջին Ասիան եւ Ղազախստանը ամերիկացիների աշխարհաքաղաքական շահերի կարեւոր տարածաշրջան են, սակայն համագործակցության խորացման համար անհրաժեշտ է տարածաշրջանի երկրների սերտ միասնականացում: ԱՄՆ արեւտրի փոխնախարար Փոլ Դայֆի խոսքերով, անցյալ տարի Տաջիկստանի, Թուրքմենստանի, Ղազախստանի, Ղրղզստանի եւ Ուզբեկստանի հետ ԱՄՆ-ի ապրանքաշրջանառության ծավալը կազմել է 2 մլրդ դոլար: Այդուհանդերձ ԱՄՆ-ը չի բավարարվում դրանով եւ տարածաշրջանի երկրներին կոչ է անում միավորվել հանուն կենսական խնդիրների լուծման:

Դուշանբեում կայացած «Կենտրոնական Ասիայի երկրների տրանսպորտային ենթակառույցը» տարածաշրջանային խորհրդաժողովում Փոլ Դայֆը հայտարարել է, որ ամերիկացիները տարածաշրջանի երկրներին կոչ են անում համատեղ լուծել մաքսային ոլորտում, փաստաթղթերի շրջանառության եւ հակակոռուպցիոն պայքարի հարցերում կուտակված խնդիրները:

Դայֆի խոսքերով, ԱՄՆ-ի նպատակն է «տարածաշրջանում բարելավել տնտեսական համագործակցությունը, ինչը կմեծացնի ժողովրդավարության հնարավորությունները եւ կբարելավի շրջանի կայունությունը»:

ՀԲ հատուկ հանձնաժողովը մեղադրում է Վուլֆովիցին

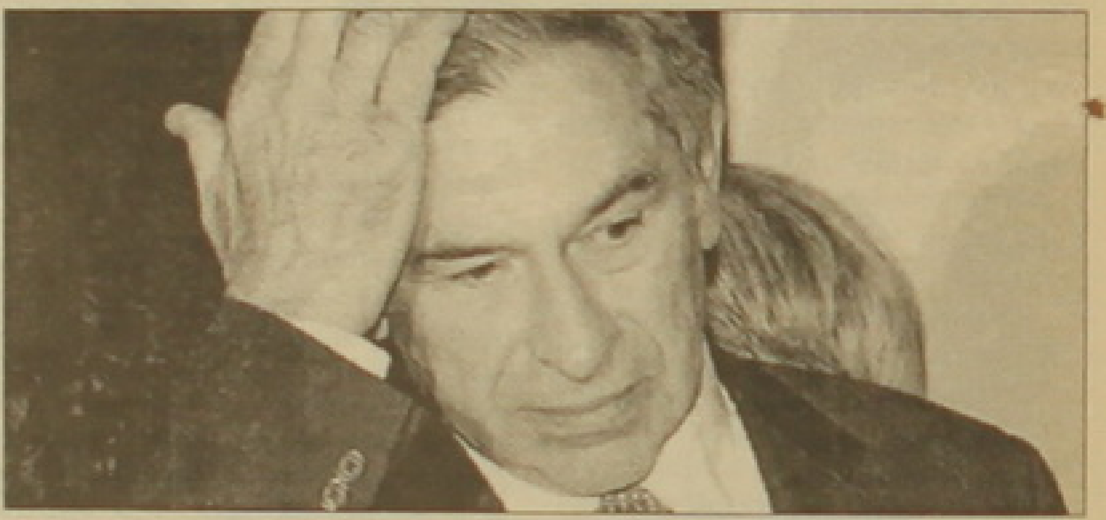

Համաշխարհային բանկի հատուկ հանձնաժողովը եզրակացրել է, որ բանկի նախագահ Փոլ Վուլֆովիցը կոպտորեն խախտել է այդ կազմակերպության էթիկական սկզբունքները: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ Վուլֆովիցը մեղադրվում է հովանավորչության մեջ, քանի որ կարգադրել է զգալիորեն բարձրացնել իր ընկերուհի Շահա Ռիզայի աշխատավարձը:

Այդ աղմկալի պատմության հրապարակումից հետո Վուլֆովիցը խոստովանել էր իր սխալը, հայտարարելով, թե տվյալ միջադեպի քննության կատարկցությամբ կընդունի բանկի վարչության ամեն մի որոշում: Սակայն նա հրաժարվել էր կամովին հրաժարական տալ:

Հանձնաժողովի հաշվետվությունը պատրաստ էր երեքշաբթի օրը, բայց մանրամասնությունները որոշված է չհրապարակել. հաշվետվությունը նախատեսված է բացառապես ծառայողական օգտագործման համար:

Հանձնաժողովը, որի կազմում ընդգրկված են ՀԲ 24 բարձրաստիճան ներկայացուցիչներ, նաեւ պետք է կարծիք հայտնի, թե Վուլֆովիցը կարո՞ղ է արդյոք այսուհետեւ էլ ղեկավարել տվյալ կազմակերպությունը: Վերլուծաբանները չեն բացառում, որ հանձնաժողովը ձեռնպահ կմնա Վուլֆովիցի հետագա ճակատագրին առնչվող հանձնարարություններից, սահմանափակվելով միայն նրա արարքի էթիկական գնահատականով:

Առայժմ հայտնի չէ, թե Վուլֆովիցը հրաժարական կտա՞ արդյոք: Սակայն նրա օգնականներից մեկը՝ Քեվին Քելեմսը արդեն հայտարարել է, որ ինքը հնարավոր չի համարում շարունակել համագործակցությունը Վուլֆովիցի հետ:

Պ. Ք.

ԿՀՎ-ի նախկին ղեկավարը քննադատում է Չեյնիին եւ մյուսներին

«Ոչ մի անգամ լուրջ քննարկում չի եղել իրաքյան սպառնալիքի մոտալուտ վտանգի կամ առանց ներխուժման Իրաքին պատժելու հնարավոր այլ տարբերակների վերաբերյալ», գրել է Մ. Նահանգների Կենտրոնական հետախուզական վարչության նախկին տնօրեն Ջորջ Թենեթը իր նոր գրքում, որն ապրիլի 30-ին է հրատարակվել:

Նա խիստ քննադատության է ենթարկել փոխնախագահ Դիք Չեյնիին եւ Բուշի վարչակազմի մյուս անդամներին, նշելով, որ նրանք երկիրը թավալեցին պատերազմի հորձանուտը առանց լուրջ ու հիմնավոր պատճառներ ունենալու: Նա հատկապես անդրադառնում է «բացարձակապես վստահ եմ» արտահայտությանը, որն օգտագործել էին Բուշն ու նրա կողմնակիցները որպես հիմք Իրաք ներխուժելու: Ընդունելով հանդերձ, որ նա այդ բառերն արտասանել է, Թենեթը այդուհանդերձ նշել է, որ նրանք կոնտեքստից դուրս են ներկայացրել դրանք: Իրականում նա ասել է. «Բացարձակապես վստահ եմ, որ պետք է ուժեղացնել հանրության իրազեկվածությունը (այդ հարցում)»: Նրանք այդ երեք բառերը որպես հիմք են ընդունել եւ ներկայացրել այնպես, կարծես նա ասած լինի. «Բացարձակապես վստահ եմ, որ Սադդամը զանգվածային ոչնչացման զենքեր ունի»: «Ես պարզապես քավության նոխազ դարձա նրանց համար», գրել է նա: «Մեզ մի մեղադրեք, Թենեթը եւ ԿՀՎ-ն մեզ այս փորձանքի մեջ գցեցին»:

«Փոթորիկի կենտրոնում» գիրքը առաջին մանրամասն «հաշվետվությունն» է՝ ներկայացված պաշտոնական անձի կողմից 2001 թվի սեպտեմբերի 11-ի եւ Իրաք ներխուժելու Բուշ կրտսերի անդրդվելի որոշման մասին: Նա այնտեղ նշում է, որ մինչ իրենք ԿՀՎ-ում ամբողջ ուշադրությունը կենտրոնացրել էին Ալ-Ղաիդայի վրա, Չեյնին եւ Պենտագոնի պաշտոնյաները (Վուլֆովիցը, Դուգլաս Ֆիթը եւ այլք) հիմնականում «իրաքյան սպառնալիքի» մոլուցքով էին տարված:

Հիշեցնենք, որ Թենեթն իր պաշտոնից հրաժարվեց 2004-ի հուլիսին: Մինչ այդ Բուշը նրան հասցրեց պարգեւատրել «Ազատության նախագահական մեդալով»:

«Նյու Յորք թայմսի» հաղորդագրությունը նշում է, որ գրքում, համենայն դեպս, Թենեթը նախագահ Բուշին ներկայացնում է «հիմնական դրական գծերով»:

Հ. Օ.

ՀԵՐՔՈՒՄ

«Բարգավաճ Հայաստանը» պարզաբանում է

Երեկ «Նոր ժամանակներ» կուսակցությունը տարածել էր հաղորդագրություն, որտեղ ասված էր, թե մայիսի 1-ին, Հրազդան քաղաքում «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության ներկայացուցիչները, իբր փորձել են խափանել «Նոր ժամանակների» հանրահավաքը: Հարկ ենք համարում տեղեկացնել, որ մայիսի 1-ին, Հրազդան քաղաքում, «Նոր ժամանակների» նախագահ Արամ Կարապետյանը զբաղվել է ուղղակի մարդաորսությամբ. «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության հանրահավաքից հետո, երբ հավաքված ժողովուրդը դեռ չէր հասցրել ցրվել, Արամ Կարապետյանը, օգտվելով՝ իր կարծիքով իր համար իրադրության բարեհաջող դասավորությունից, անմիջապես բարձրացել է հարթակ, փորձելով տպավորություն ստեղծել, թե այդքան մարդ եկել է լսելու իրեն: Իհարկե, ժողովուրդը, տեսնելով հարթակում հայտնված Արամ Կարապետյանին, սկսել է հեռանալ հրապարակից: Ահա սա է «Նոր ժամանակներ» կուսակցության նախագահ Արամ Կարապետյանի հրազդանյան ողջ հեռուստապատումը: Փաստորեն, Արամ Կարապետյանը, հավատարիմ մնալով իր ավանդական գործելաոճին, հերթական անգամ տարածել է ստահոդ եւ իրականության հետ որեւէ կապ չունեցող տեղեկատվություն:

ԲՀԿ մամուլի ծառայություն

Վիճակախաղ չեն կազմակերպել

Մեկ հարց ԲՀԿ մամուլի պատասխանատու Բաղդասար Մհերյանին

- Պարոն Մհերյան, երեկ թերթերից մեկը տպագրել էր վիճակախաղի տոմս, եւ ըստ նշյալ հրապարակման, Բյուրեղավանում «Բարգավաճ Հայաստանը» մարդկանց է բաժանել վիճակախաղի այդ տոմսերը: Այդպե՞ս է արդյոք դա:

- Ուզում եմ հստակ մեկ բան ասել՝ «Բարգավաճ Հայաստանը» Բյուրեղավանում որեւէ վիճակախաղ չի կազմակերպել, որեւէ տոմս ժողովրդին չի բաժանել եւ տվյալ հրապարակման առնչությամբ մենք համապատասխան գրությամբ իրազեկել ենք ԿԸՀ: Իսկ թե ո՞վ, կամ ովքեր են ԲՀԿ-ի անունից նշյալ վիճակախաղի տոմսերը դրել շրջանառության մեջ, մենք տեղյակ չենք:

Իսրայելը պատրաստել է «Միջազգային հակաիրանական արշավի» ծրագիր

Իսրայելի արտգործնախարարությունը գաղտնաբար պատրաստել է «Միջազգային հակաիրանական արշավի» ծրագիր, որն իրականացնելու են արտերկրի իսրայելական բոլոր ներկայացուցչությունները: «Մաարիվ» թերթի տվյալներով, ծրագիրը մոտ ժամանակներս ուղարկվելու է Իսրայելի դեսպանություններ ու հյուպատոսարաններ:

Նոր ծրագիրը հիմնված է «Հզբոլլահի» դեմ Իսրայելի ծավալած միջազգային հաջող արշավի փորձի վրա, որի շնորհիվ «Հզբոլլահը» ներկայումս շատ երկրներում եւ առաջին հերթին Եվրոմիությունում ընդգրկված է ահաբեկչական կազմակերպությունների ցանկում:

Հակաիրանական ծրագիրը ներառում է հրեա դեսպաններին հասցեագրվող հրահանգների բավական երկար ցանկ: Ծրագրի նպատակն է աշխարհի երկրներին դրդել ընդունելու հակաիրանական օրենքներ, որոնցում շեշտը կդրվի Իրանի հետ կապարվող առեւտրի արգելման վրա:

Օտարերկրյա ներկայացուցիչների հետ բոլոր հանդիպումների ժամանակ իսրայելցի դիվանագետները պետք է կարեւորեն իրանական թեման: Հատուկ նշանակություն պետք է տրվի տեղական ԶԼՄ-ների հետ աշխատելուն: Յուրաքանչյուր երկրի համար «Իրանի գործ» կպատրաստվի համապատասխան լեզվով:

Տվյալ ձեռնարկման նպատակներից մեկն էլ համաշխարհային հասարակական կարծիքի նախապատրաստումն է Իրանի վրա Իսրայելի հարձակման հնարավորությանը: Այսինքն, կարող է պատահել, որ պայքարի դիվանագիտական եղանակները սպառեն իրենց, եւ այդ դեպքում Իսրայելը «ստիպված» կլինի այլ միջոցներով կասեցնել իրանցիների միջուկային ծրագրի առաջընթացը:

Այսօր Վազգեն Սարգսյանի անվան «Հանրապետական» մարզադաշտում ժամը 20-ին կսրվի Հայաստանի գավաթի 16-րդ խաղարկության եզրափակիչ հանդիպման մեկնարկը: Պատվավոր մրցանակի համար մրցավեճի կբռնվեն խոշոր գավաթակիր Երեւանի «Արարատը» եւ գավաթի անդրանիկ խաղարկության հաղթող «Բանանցը»: Սպասվում է գավաթային անհաշտ մրցակցություն, ուր ելքը գուշակելը դյուրին խնդիր չէ: Ում կժպտա բախտը: Կհաջողվի՞ արդյոք արարատցիներին 5-րդ անգամ նվաճել պատվավոր մրցանակը եւ այս ցուցանիշով հավասարվել ռեկորդակիր Աբովյանի «Միկայի»՝ միաժամանակ իրավունք ստանալով մասնակցել ՈւԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարին, թե՞ 15-ամյա ընդմիջումից հետո գավաթակիր կդառնա «Բանանցը»: Մինչ հարցի պատասխանը ստանալը, ներկայացնենք գավաթի եզրափակիչի մասնակիցներին:

հաղթանակ պարգեւեց թիմի ավագ Արմեն Պետիկյանի խփած միակ գնդակը: Հաջորդ տարի եւս «Բանանցի» բախտը չբերեց: Այս անգամ թեեւ «Փյունիկի» հետ եզրափակիչ խաղում հաջողվեց դարպասը պահել անառիկ, սակայն 11 մ հարվածաշարով (5-6) գավաթը զիջեց մրցակցին:

Այսօրվա հանդիպումը գավաթի խաղարկություններում մրցակիցների չորրորդ մրցախաղը կլինի: Առայժմ թիմերը տարել են մեկական հաղթանակ, մեկ հանդիպում էլ ավարտվել է ոչ-ոքի:

Եզրափակիչի մասնակից թիմերի կազմերում ներկայում հանդես եկող ֆուտբոլիստներից գավաթի մրցաշարերում ամենափորձառուն «Արարատի» դարպասապահ Գառնիկ Հովհաննիսյանն է: Նա եռակի գավաթակիր է: 1998, 1999 թթ. Գառնիկը գավաթակիր է դարձել «Ցեմենտում», 2005 թ.՝ «Միկայում»: Արարատցիներից մեկական անգամ գավաթով պատվո շրջան

«Արարատը», թե՞ «Բանանցը»

Հայաստանի խոշոր գավաթակիր Երեւանի «Արարատը» բավական հաջող է հանդես եկել պատվավոր մրցանակի խաղարկություններում: Անցած դարի 90-ական թվականներին արարատցիներն իրենց հավասարը չունեին գավաթի մրցաշարերում: Առաջին հաջողությանը թիմը հասել է 1993 թ.՝ եզրափակիչում 3-1 հաշվով հաղթելով «Շիրակին»: Այդ խաղում առաջինը հաջողության էին հասել շիրակցիները (Հովհաննես Թահմազյան), սակայն 3 րոպե անց Համլետ Մխիթարյանը հավասարեցրեց հաշիվը, իսկ ընդմիջումից հետո Արմեն Շահգելդյանի խփած 2 գոլերն Արմեն Սարգսյանի սաներին գավաթակրի կոչմանն արժանացրին:

Հաջորդ մրցաշրջանում Արմեն Սարգսյանի գլխավորությամբ «Արարատը» եզրափակիչում կրկին մրցեց «Շիրակի» հետ: Այս անգամ արարատցիներին հաղթանակ պարգեւեց Կարեն Բարսեղյանի խփած միակ գնդակը: 1995 թ. «Արարատը» 3-րդ տարին անընդմեջ նվաճեց գավաթը՝ սահմանելով մինչ օրս չգերազանցված յուրօրինակ ռեկորդ: Հաջողությունը ձեռք բերվեց թիմի ղեկը ստանձնած Սամվել Դարբինյանի գլխավորությամբ: Եզրափակիչում «Կոտայքի» նկատմամբ առավելությունն ակնհայտ էր (4-2): Բավական է նշել, որ արարատցիները խաղը տանում էին 4-0 հաշվով (Էդիկ Երիցյան՝ ինքնագոլ, Հայկ Հարությունյան, Համլետ Մխիթարյան, Հակոբ Տեր-Պետրոսյան) եւ միայն խաղավերջում նախկին արարատցի Կարեն Բարսեղյանը 2 անգամ իրացնելով 11մ հարվածները, կրճատեց հաշվի տարբերությունը:

1997 թ. «Արարատը» 4-րդ անգամ պատվո շրջան կատարեց գավաթով շնորհիվ «Փյունիկի» դարպասը Սեդրակ Բաբայանի խփած միակ գոլի: Թիմի գլխավոր մարզիչը Արկադի Անդրեասյանն էր, որի գլխավորությամբ չորս տարի անց արարատցիները գավաթը նվաճելու նոր փորձ ձեռնարկեցին: Սակայն այս անգամ «Միկան» ավելի հաջողակ գտնվեց՝ եզրափակիչում հաղթելով 11մ հարվածաշարի շնորհիվ (հիմնական եւ լրացուցիչ ժամանակն ավարտվել էր ոչ-ոքի՝ 1-1):

«Բանանցն» իր պատմության մեջ 4-րդ անգամ է վիճարկելու գավաթը: Առայժմ թիմին միայն մեկ անգամ՝ 1992 թ. գավաթի անդրանիկ խաղարկությունում է հաջողվել տիրել մրցանակին՝ եզրափակիչում 2-0 հաշվով առավելության հասնելով ՀՄԸՄ-ի (ներկայիս «Փյունիկի») նկատմամբ (գոլերը՝ Արա Նիգոյան, Աշոտ Ավետիսյան): Հետաքրքրական է, որ թիմին գավաթակիր է դարձրել «Արարատի» ներկայիս գլխավոր մարզիչ Վարուժան Սուքիասյանը: Գավաթակրի կազմում այդ տարի խաղում էր «Արարատի» ներկայիս մարզիչ Գեւորգ Քամալյանը:

Գավաթը նվաճելու «Բանանցի» հաջորդ երկու փորձերն անհաջողության են մատնվել: 2003 թ. «Բանանցը» եզրափակիչում 0-1 հաշվով զիջել է «Միկային»: Դրամատիկ այդ հանդիպման 7-րդ րոպեին «Միկային»

են կատարել Արթուր Ոսկանյանը (1998 թ., «Ցեմենտ»), Գրիգոր Գրիգորյանը (1999 թ., «Ցեմենտ»), Նիկոլայ Սարգսյանը (2004 թ., «Փյունիկ») եւ Հովհաննես Հարությունյանը (2005 թ., «Միկա»): «Բանանցի» ներկայիս ֆուտբոլիստներից գավաթի նվաճման բերկրանքը վայելել է միայն Կարեն Սիմոնյանը 1999 թ. «Ցեմենտի» կազմում: Վերջինս մասնակցել է նաեւ «Բանանցի» համար անհաջող 2003 եւ 2004 թթ. եզրափակիչ հանդիպումներին: Վերջին երկու եզրափակիչների մասնակիցներ են նաեւ Արարատ Առաքելյանը, Աշոտ Գրիգորյանը, Ռոմեո Ջենեբյանը, իսկ Ռուբեն Սարգսյանը (2003 թ.), Սամվել Մելքոնյանը (2004 թ.) եւ Արսակ Օսեյանը (2004 թ.) հանդես են եկել գավաթի եզրափակիչ մեկ խաղում:

Վեց արարատցիներ՝ Գառնիկ Հովհաննիսյանը, Հովհաննես Հարությունյանը, Սերգեյ եւ Նշան Էրզրումյանները, Հարություն Հովհաննիսյանն ու Սարգիս Մովսիսյանը 2005 թ. «Միկա»-«Կիլիկիա» եզրափակիչ հանդիպման մասնակիցներ են: Առաջիկա եզրափակիչը կլինի 4-րդը Գառնիկ Հովհաննիսյանի համար: Արթուր Մինասյանն ու Արթուր Պետրոսյանը միակն են, որ «Արարատի» կազմում մասնակցել են «Միկայի» հետ 2001թ. կայացած եզրափակիչ խաղին: Անցյալ տարի էլ «Փյունիկի» կազմում «Միկայի» հետ եզրափակիչին մասնակցել է Արթուր Ոսկանյանը:

«Արարատի» գլխավոր մարզիչը գավաթի մրցաշարերի յուրօրինակ ռեկորդակիր է: Նրա գլխավորած թիմերն առավել հաճախ՝ 3 անգամ դարձել են գավաթակիր: 1992 թ. Վարուժան Սուքիասյանի օրոք գավաթի անդրանիկ խաղարկությունում հաղթող է ճանաչվել «Բանանցը», իսկ 1998 եւ 1999 թթ. անվանի մարզիչը հաջողության է հասցրել Արարատի «Ցեմենտին»:

Հայրենակիցների կարճատեւ ոչ-ոքին

Շախմատի Ռուսաստանի ակումբային առաջնությունում հանդես եկող հայ գրոսմայստերները հերթական հանդիպումներն անցկացրին: 3-րդ տուրում Կարեն Ասրյանը պարտվեց Ալեքսեյ Շիրովին: «Յուժնի Ուրալում» հանդես եկող Սմբատ Լպուտյանը մրցեց «Ուրալի» կազմում ընդգրկված Վլադիմիր Հակոբյանի հետ: Հայրենակիցներն ընդամենը 16 քայլ կատարելուց հետո հաշտություն կնքեցին:

4-րդ տուրում Հակոբյանը ոչ-ոքի խաղաց Նայերի հետ: Նույնպիսի ավարտ ունեցան նաեւ Ասրյան-Շոմոեւ, Ռիչագով-Լպուտյան պարտիաները: 5-րդ տուրում հայ գրոսմայստերներից ասպարեզ մտավ միայն Կարեն Ասրյանը, որը հանդես է գալիս «Յուժնի Ուրալում»: Նա 44-րդ քայլին հաշտություն կնքեց Զոբավայի հետ: Այդ մրցախաղում «Յուժնի Ուրալը» 4-2 հաշվով հաղթեց «Լադիային»:

6-րդ տուրում «Յուժնի Ուրալի» կազմում Լպուտյանն ու Ասրյանը կարճատեւ պայքարից հետո ոչ-ոքի ավարտեցին իրենց մրցախաղերը: Լպուտյանն ընդամենը 12 քայլ կատարեց Բարեեւի հետ պարտիայում, իսկ Ասրյանը 15-րդ քայլում հաշտություն կնքեց Բորիս Գելֆանդի հետ:

6 տուրից հետո առաջատարը «Տոմսկ-400»-ն է, որը բոլոր մրցախաղերն էլ տարել է եւ ունի 12 միավոր: Առաջատարին մեկ միավորով զիջում է «Ուրալը»: 9 միավոր ունի «Էկոնոմիստը»:

Քառորդ եզրափակիչի զույգերը որոշվեցին

Մոսկվայում ընթացող սահադաշտի հոկեյի աշխարհի առաջնությունում ավարտվեց խմբային 2-րդ փուլի մրցաշարը, որն անվանեց քառորդ եզրափակիչի բոլոր մասնակիցներին: «E» խմբում հաղթողի հարցը վճռվեց Շվեդիայի եւ Ռուսաստանի մրցախաղում: Խաղն անցավ համառ մրցապայքարում եւ ավարտվեց ռուսների հաղթանակով (4-2): Այսպիսով, վաստակելով 15 միավոր, ՌԴ հավաքականը խմբում գրավեց առաջին տեղը եւ այսօր քառորդ եզրափակիչում կմրցի չեխերի հետ: Վերջինս «F» խմբում գրավել էր 4-րդ տեղը: Շվեդները քառորդ եզրափակիչում կհանդիպեն սլովակների հետ:

Մայիսի 10-ին քառորդ եզրափակիչում կմրցեն Կանադա-Շվեյցարիա, ԱՄՆ-Ֆինլանդիա զույգերը: Կանադայի հոկեյիստները դարձան «F» խմբի հաղթողներ՝ հաղթելով ԱՄՆ-ի ընտրանուն (6-3): Նույն խմբում Բելառուսի եւ Գերմանիայի հավաքականների մրցավեճում 6-5 հաշվով առավելության հասան գերմանացիները: Բելառուսցի հոկեյիստներին այդպես էլ չհաջողվեց հաղթանակ տոնել մրցաշարում:

Հայ մարզիկների փայլուն ելույթները Հունաստանում

Ըստ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ» լրատուի (Աթենք), Հունաստանի ֆրանսիական բռնցքամարտի նորաստեղծ ֆեդերացիայի հրավերով, ՀՀ Սավատի հավաքականը, մայիսի 5-ին Աթենքի «Պլատոն» օլիմպիական մարզադաշտում մասնակցեց միջազգային բաց առաջնությանը, որի ընթացքում միաժամանակ կայացան Սավատի, քիք-բոքսինգի եւ մուայ-թայի մենամարտեր: Առաջնությանը մասնակցեցին ընդհանուր առմամբ 5 երկրների ներկայացուցիչներ (Հունաստան, Հայաստան, Ֆրանսիա, Բուլղարիա, Թուրքիա):

Հայաստանի ֆրանսիական բռնցքամարտի հավաքականից մրցասպարեզ ելան 8 մարզիկներ, որոնցից 5-ը՝ Հովհաննես Ասատրյանը (60 կգ), Մաթեւոս Շահնազարյանը (75 կգ), Գեւորգ Թորոսյանը (76 կգ), Ռոբերտ Ավդալյանը (84 կգ) եւ Արտակ Սերոբյանն (87 կգ) իրենց քաշային կարգերում գրավեցին առաջին տեղը: Հայ երկու մարզիկների մենամարտերը դադարեցվեցին ժամանակից շուտ՝ հակառակորդ մարզիկների կողմից արգելված հնարքների ու հարվածների կիրառումից ստացած վնասվածքների պատճառով:

Չնայած դրան, թիմային եւ անհատական՝ հաշվարկով ՀՀ ազգային հավաքականը գրավեց առաջին տեղը, ինչն աննախադեպ է տվյալ մարզաձեւի հայկական ֆեդերացիայի պատմության մեջ:

Ֆրանսիայի հավաքականի կազմում ներգրավված էր նաեւ մեր հայրենակից Ֆրեդերիկ Նալբանդյանը:

Հաջորդ օրը, մայիսի 6-ին, Հայաստանի հավաքականը հյուրընկալվեց Աթենքում գործող «Հայաստան» հասարակական-մշակութային կենտրոնում, ուր մեր մարզիկներին շնորհավորեցին եւ նորանոր հաջողություններ մաղթեցին Հունահայոց թեմի առաջնորդ Ոսկան արքեպիսկոպոսը, կենտրոնի ներկայացուցիչներն ու ներկա հայորդիները:

Ֆրանսիական Սավաս (SAVATE) բռնցքամարտը Ֆրանսիայում հայտնի է դարձել եւ սկզբնավորվել դեռեւս 17-րդ դարում եւ ներկայումս բավականին տարածում ունի միջազգային մարզաշխարհում: Տարեկան տարբեր երկրներում անցկացվում են Եվրոպայի, աշխարհի եւ միջազգային առաջնություններ:

Հայաստանում մարզաձեւը սկզբնավորվել է 2000 թ., նախապես սահմանափակվելով համապատասխան ակումբի շրջանակներում, իսկ 2003 թ. ստեղծվել է ֆրանսիական բռնցքամարտի հայկական ֆեդերացիան, որի հիմնադիր-նախագահն է միջազգային կարգի մարզիչ եւ մրցավար Ռոբերտ Ռամազյանը: 2004 թ. հայկական ֆեդերացիան պաշտոնապես ճանաչվել է միջազգային Սավաս ֆեդերացիայի կողմից:

2003 թ. մինչեւ այսօր, մարզաձեւի հայ ներկայացուցիչները մասնակցել են Ֆրանսիայում, Ուկրաինայում եւ Իրանում կայացած աշխարհի, Եվրոպայի եւ միջազգային այլ առաջնությունների՝ վաստակելով ոսկե, արծաթե եւ բրոնզե մեդալներ: 2006 թ. հուլիսին Ֆրանսիայի Օբոն քաղաքում կայացած Եվրոպայի առաջնության որակավորման փուլում ՀՀ հավաքականը զբաղեցրել է պատվավոր 3-րդ տեղը, իսկ դեկտեմբերին՝ Վանսեն քաղաքում կայացած Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչ փուլում՝ 2-րդ տեղը:

Հարկ է նշել, որ հունիսին Ֆրանսիայի Մարսել քաղաքում կայանալու է մարզաձեւի աշխարհի առաջնության որակավորման փուլը, որին ՀՀ հավաքականը նույնպես ներկայացված է լինելու:

Առաջնությունում թեժ մրցապայքար է ծավալվել

Ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնության մեկնարկային տուրերը վկայում են, որ ընթացիկ մրցաշրջանում պայքարը մրցանակային տեղերի համար շատ թեժ է լինելու: Խաղացանկի համաձայն 4-րդ տուրում հանդիպեցին նախորդ առաջնությունում առաջին չորս տեղերը զբաղեցրած թիմերը, որոնք չորս օր առաջ ուժերը չափել էին գավաթի կիսաեզրափակիչի պատասխան խաղերում:

Առաջին զույգը «Միկան» ու «Բանանցն» էին, որոնց գավաթային մրցավեճում գրանցվել էր ոչ-ոքի (1-1): Նույնպիսի ավարտ ունեցավ նաեւ թիմերի առաջնության հանդիպումը: Միայն մեկ տարբերությամբ, որ առաջինը հաշիվը բացեց «Միկան»: Աչքի ընկավ թիմի ռմբարկու Արմեն Շահգելդյանը: Սակայն «Միկային» այս խաղում էլ վիճակված չէր հաղթել: 2-րդ խաղակեսում «Բանանցի» երիտասարդ հարձակվող Սեմյոն Մուրադյանը վերականգնեց հավասարակշռությունը:

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, «Փյունիկի» ղեկը ստանձնել է Արմեն Գյուլբուդաղյանցը: «Արարատի» հետ մրցավեճում փյունիկցիները խաղադաշտ էին դուրս եկել փոփոխված կազմով: «Արարատի» մարզիչներն էլ հաշվի առնելով չորս օր հետո «Բանանցի» հետ կայանալիք գավաթի եզրափակիչ հանդիպումը, մեկնարկային կազմում չէին ընդգրկել թիմի առանցքային ֆուտբոլիստներ Արթուր Մինասյանին, Գագիկ Սիմոնյանին ու Ռենատոյին: Չնայած դրան, արարատցիները տիրում էին նախաձեռնությանը, իսկ երբ նշված ֆուտբոլիստները խաղի ընթացքում փոխարինման դուրս եկան, նրանց առավելությունը զգալի դարձավ: Հանդիպումը բավական դիտարժան ստացվեց: Երկու թիմերն էլ գոլային մի շարք պահեր ստեղծեցին, սակայն չկարողացան գոնե մեկն իրացնել: Այդպես էլ դարպասները մնացին անառիկ:

«Ուլիսում» իր նորամուտը նշեց Սուրեն Բարսեղյանը, որն ավելի հաջողակ գտնվեց: Մինչ թիմի ղեկը ստանձնելն «Ուլիսը» նախորդ երեք հանդիպումներում էլ պարտվել էր՝ չկարողանալով գոնե մեկ գոլ խփել: Եվ ահա Սուրեն Բարսեղյանի գլխավորությամբ «Ուլիսն» առաջնությունում անդրանիկ հաղթանակը տոնեց: «Կիլիկիայի» դարպասը խփած առաջին գոլի հեղինակը թիմի լեգեոնական Ոտազովն էր: Իսկ խաղավարտին Հայկ Հակոբյանն ամրապնդեց «Ուլիսի» հաղթանակը (2-0):

Ընթացիկ առաջնությունը շատ հաջող է սկսել «Գանձասարը», որը մեկնարկում երկու անընդմեջ հաղթանակ տոնելուց հետո նախորդ տուրում «Կիլիկիայի» հետ խաղում բավարարվել էր ոչ-ոքի արդյունքով: Սեփական հարկի տակ էլ՝ հյուրընկալելով «Շիրակին», կապանցիները դարձյալ չկարողացան գոլ խփել, միաժամանակ իրենց դարպասն էլ թողնելով անառիկ: «Գանձասարը» միակ թիմն է, որ դեռեւս գոլ բաց չի թողել:

ՄՐՑԱՇԱՐԱՅԻՆ ԱՂՅՈՒՍԱԿ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	4	3	1	0	8-1	10
2. Գանձասար	4	2	2	0	3-0	8
3. Արարատ	4	2	1	1	6-1	7
4. Միկա	4	2	1	1	6-4	7
5. Բանանց	4	1	2	1	4-3	5
6. Ուլիս	4	1	0	3	2-9	3
7. Շիրակ	4	0	2	2	1-4	2
8. Կիլիկիա	4	0	1	3	1-9	1

ՌՄԲԱՐԿՈՒՆԵՐԸ

Մարկոս	«Արարատ»	4
Կլեբեր	«Միկա»	3
Փաչաջյան	«Փյունիկ»	3

էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Ծանուցում

«Ի՞նչն է հուզում ինձ»

Լրագրողական մրցույթ դպրոցականների համար

UNICEF-ը եւ «Ազգ» օրաթերթը 10-16 տարեկան դպրոցականների համար հայտարարում են շարադրության մրցույթ՝ «Ի՞նչն է հուզում ինձ» վերնագրով: Հաղթողները կմասնակցեն *«Ժուռնալիստիկայի հիմունքներ եւ վարպետություն»* ինննամյա դասընթացին, իսկ նրանց աշխատանքները կտպագրվեն **«Ազգ»**-ի Մանկապատանեկան հավելվածում: Աշխատանքները **մինչեւ մայիսի 14-ը** կարող եք ուղարկել susmark2002@yahoo.com էլ.հասցեին կամ բերել խմբագրություն՝ Հանրապետության 47 հասցեով: Հեռախոսահամարի եւ հասցեն եւ հեռախոսահամարի առկայությունը պարտադիր են:

Մրցույթի մանրամասներին կարող եք ծանոթանալ **www.azg.am** կայքէջում տեղադրված հայտարարության ծավալուն տարբերակից:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Երեւան քաղաքի Արաբկիրի թաղապետարանը (պատվիրատու) ԵԱԹ-Գ/Հ-ԾՁԲ-17/07 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **Արաբկիրի համայնքի կարիքների համար պատճենահանման ծառայություններ ձեռք բերելու նպատակով:**

Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 500 (հինգ հարյուր) ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ-ի Արաբկիրի մ/ճ 24712002958 h/h «Ալասան» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից մինչեւ 8-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 12-ը դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Զարյան 27, 417 սենյակ, հեռ.՝ 23-13-51, Ն. Մուկուչյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա:

Հայտերը պետք է ներկայացվեն մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 11-00:

Արաբկիրի թաղապետարան

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԾՁԲ-07/12» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության կարիքների տեղեկատվական տվյալների մշակման եւ տրամադրման ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 700 ՀՀ դրամ փոխանցել «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ը 24723006158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, 115 սենյակ հեռ.՝ 28-93-25, Ի.Քոչարյանին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 10.00-ը:

ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 8.05.2007 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	357.52
EUR	1	ԵՎՐՈ	486.76
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	13.89
GEL	1	Վրաց. լարի	211.93

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կատարում ենք գրքերի, բրոշյուրների, ամսագրերի, հրավիրատոմսերի համակարգչային ձեւավորում, նախապատրաստում տպագրության:

e-mail: gev-arm@yahoo.com

Հեռ.՝ 091-21-38-19, 63-18-81

Արմեն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը վարձակալությամբ տրամադրում է տարածներ:

Հասցե	Ազատ տարածներ	(մ)
ք. Երեւան, Մաշտոցյան փող. 5	1-ին հարկ	265.1
	օժանդակ շինություն	49.9

Անհրաժեշտության դեպքում զանգահարել 52-24-72 հեռախոսահամարով կամ դիմել ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության «Պետական գույքի գույքագրման եւ գնահատման գործակալություն» ՊՈԱԿ, Երեւան, Զաքիյան-10 հասցեով:

ՎԱՐՁՈՎ ՏՐՎՈՒՄ Է

մեկ սենյականոց բնակարան Տիգրան Մեծի պողոտայում:

Զանգահարել՝ ***576267*** հեռախոսահամարով:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

*Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է բաց մրցույթ՝ Ֆինանսական համակարգի խաղաղականության ու վերլուծությունների վարչության Ստահովագրության եւ արժեթղթերի մեթոդաբանության բաժնի **«մեթոդաբան»** թափուր աշխատատեղի համալրման համար:*

Աշխատանքի նպատակն է. ՀՀ արժեթղթերի շուկայում գործունեություն իրականացնող անձանց վերահսկողության եւ կարգավորման բնագավառում առկա խնդիրների բացահայտում, եւ դրանց լուծումների, կարգավորման եւ վերահսկողական մեթոդների բարելավման նպատակով առաջարկությունների մշակում եւ իրականացում: Արժեթղթերի շուկայում գործունեություն իրականացնող անձանց վերահսկողության եւ կարգավորման մեթոդաբանական աշխատանքների կոորդինացում:

Աշխատատեղի հիմնական պարտականություններն են.

Ուսումնասիրում է ՀՀ արժեթղթերի շուկայի զարգացումները եւ բացահայտում է կարգավորման ենթակա խնդիրները, ներկայացնում է առաջարկություններ դրանց լուծումների վերաբերյալ:

Ուսումնասիրում է արժեթղթերի շուկայում գործունեություն իրականացնող անձանց վերահսկողության եւ կարգավորման բնագավառում միջազգային փորձը եւ մշակում է առաջարկություններ՝ ուղղված վերահսկողության լավագույն փորձի կիրառմանը եւ կարգավորման դաշտի բարեփոխմանը:

Իրականացնում է արժեթղթերի շուկայում գործունեություն իրականացնող անձանց վերահսկողությանը եւ կարգավորմանը վերաբերող կանոնակարգերի, դրանց լրացումների եւ փոփոխությունների, ինչպես նաեւ այլ իրավական փաստաթղթերի նախագծերի մշակումներ:

Պահանջվող կրթությունը եւ գիտելիքների շրջանակը

Բարձրագույն տնտեսագիտական կրթության պարագայում՝ 2 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ կենտրոնական բանկում կամ 3 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ ոչ կենտրոնական բանկում:

Բարձրագույն ոչ մասնագիտական կրթության պարագայում՝ 4 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ կենտրոնական բանկում կամ 6 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ ոչ կենտրոնական բանկում:

Գիտելիքներ հետեւյալ ոլորտներում

- արժեթղթերի ոլորտի տնտեսագիտություն (խորացված)
- արժեթղթերի շուկայի պետական վերահսկողության հիմնարար սկզբունքների միջազգային փորձի իմացություն (խորացված),
- արժեթղթերի ոլորտը կարգավորող Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական եւ ենթաօրենսդրական դաշտի տիրապետում (խորացված),
- կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների միջազգային փորձի եւ Հայաստանի Հանրապետությունում դրա կիրառման պրակտիկայի իմացություն (խորացված),
- մակրոէկոնոմիկա (միջանկյալ),
- հաշվապահական հաշվառում (միջանկյալ):

Լեզուների իմացություն՝ հայերեն լեզվի իմացություն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուների իմացություն (մասնագիտական գրականություն ընթերցելու եւ հաղորդակցվելու նպատակով):

Անհրաժեշտ հմտություններ՝ Համակարգչով աշխատելու հմտություն (MS Office):

Աշխատավարձը՝ 249 500 դրամ:

Փաստաթղթերի ընդունելության վերջնաժամկետը՝ **2007թ. մայիսի 23-ը**

Պահանջվող փաստաթղթերը.

դիմումի ձեւ (ձեւը զետեղված է ՀՀ կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում - www. cba. am /«Մեր մասին»/«Թափուր աշխատատեղեր» բաժնում, կամ տրվում է ՀՀ կենտրոնական բանկում)

Դիմումի ձեւը կարող է ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ hrm@cba.am հասցեով:

Մրցութային հարցաշարը եւ Կենտրոնական բանկում մրցույթների անցկացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը զետեղված է Կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում (www. cba. am) կամ տրվում է Կենտրոնական բանկում:

Պարզաբանումների համար կարող եք զանգահարել՝ 56-14-40 եւ 06-34 (ներքին):

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ դատական դեպարտամենտը (այսուհետ՝ դեպարտամենտ) հայտարարում է բաց եւ կրկնակի մրցույթներ դատական ծառայության թափուր պաշտոններ զբաղեցնելու համար:

1. ՀՀ վճռաբեկ դատարանի աշխատակազմի իրավական փորձաքննությունների վարչության մասնագետի (դատական ծառայության առաջատար պաշտոնների խմբի 1-ին ենթախումբ), (ԴԴ-3.1-142.2):

ՀՀ վճռաբեկ դատարանի աշխատակազմի իրավական փորձաքննությունների վարչության մասնագետը վարչության պետի ղեկավարությամբ փորձաքննություն է ենթարկում ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշման նախագծերը, ապա է եզրակացություններ, տեղեկանքներ, կազմում է որոշման նախագծեր, վարչության պետի հանձնարարությամբ նախապատրաստում է անհրաժեշտ նյութեր եւ տեղեկատվություն, իրականացնում է պաշտոնի անձնագրով սահմանված այլ գործառույթներ:

Նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար պահանջվում է՝

* բարձրագույն իրավաբանական կրթություն.
* դատական (պետական) ծառայության առաջատար պաշտոնների երկու տարվա ստաժ կամ մեկ տարվա մասնագիտական աշխատանքային ստաժ կամ վերջին երեք տարվա ընթացքում հայտնական կամ հայեցողական կամ խորհրդատվական պաշտոններում առնվազն մեկ տարվա աշխատանքային ստաժ.
* իր լիազորությունների հետ կապված իրավական ակտերի անհրաժեշտ իմացություն.
* համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակություն.
* գրական հայերենի պատշաճ իմացություն:

2. Դատական դեպարտամենտի կազմակերպական վարչության գործավար (դատական ծառայության կրտսեր պաշտոնների խմբի 1-ին ենթախումբ) (կոդ՝ ԴԴ-4.1-188)՝ կրկնակի:

Դատական դեպարտամենտի կազմակերպական վարչության գործավարն իրականացնում է վարչության խնդիրների իրականացման նախապատրաստական եւ կազմակերպական աշխատանքները, իրականացնում է վարչության առջեւ դրված գործառույթներից եւ խնդիրներից բխող իրավական ակտերի, առաջարկությունների, եզրակացությունների եւ այլ փաստաթղթերի պատրաստության եւ արխիվացման աշխատանքները, իրականացնում է վարչության փաստաթղթային սպասարկումը, փաստաթղթաշրջանառության վարումը, իրականացնում է համակարգչային մուտքագրման եւ եկնագրման աշխատանքներ, մասնակցում է վարչության աշխատանքային ծրագրերի մշակման աշխատանքներին, վարչության պետի հանձնարարությամբ նախապատրաստում է անհրաժեշտ նյութեր եւ տեղեկատվություն, իրականացնում է պաշտոնի անձնագրով սահմանված այլ գործառույթներ:

Նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար պահանջվում է՝

* առնվազն միջնակարգ կրթություն.
* իր լիազորությունների հետ կապված իրավական ակտերի անհրաժեշտ իմացություն.
* համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակություն.
* գրական հայերենի պատշաճ իմացություն:

3. ՀՀ Արմավիրի մարզի առաջին ատյանի դատարանի աշխատակազմի արխիվարի (դատական ծառայության կրտսեր պաշտոնների խմբի 1-ին ենթախումբ) (ԴԴ-4.1-223):

Արխիվարը կատարում է արխիվ հանձնված դատական ակտերի տեխնիկական մշակումը եւ դասավորումը, գույքագրումը ու համակարգումը, պատասխանատվություն է կրում Աշխատակազմի արխիվ հանձնված գործերի, վճիռների, դատավճիռների, որոշումների եւ այլ փաստաթղթերի պահպանության համար, իրականացնում է Աշխատակազմի եւ արխիվի խնդիրների իրականացման նախապատրաստական եւ կազմակերպական աշխատանքները, իրականացնում է Աշխատակազմի եւ արխիվի առջեւ դրված գործառույթներից եւ խնդիրներից բխող իրավական ակտերի, առաջարկությունների, եզրակացությունների եւ այլ փաստաթղթերի պատրաստության եւ արխիվացման աշխատանքները: Աշխատակազմի եւ արխիվի փաստաթղթային սպասարկումը, փաստաթղթաշրջանառության վարման աշխատանքները համակարգչային մուտքագրման եւ ելքագրման աշխատանքներ, մասնակցում է Աշխատակազմի եւ արխիվի աշխատանքային ծրագրերի մշակման աշխատանքներին, Աշխատակազմի ղեկավարի հանձնարարությամբ նախապատրաստում է անհրաժեշտ նյութեր եւ տեղեկատվություն, իրականացնում է ելքային եւ մուտքային գրությունների համակարգչային աշխատանքները, Օրենքով, իրավական այլ ակտերով նախատեսված իր լիազորություններից բխող այլ գործառույթներ:

Նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար պահանջվում է՝

* առնվազն միջնակարգ կրթություն.
* իր լիազորությունների հետ կապված իրավական ակտերի անհրաժեշտ իմացություն.
* համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակություն.
* գրական հայերենի պատշաճ իմացություն:

Նշված թափուր պաշտոններն զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթին կարող են դիմել միայն ՀՀ քաղաքացիները:

Նշված թափուր պաշտոններն զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթին դիմողները Դեպարտամենտի կենտրոնական մասնի կադրերի բաժին (ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 5) պետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը՝

* գրավոր դիմում՝ մրցութային հանձնաժողովի անունով՝ նշելով այն պաշտոնը, որին հավակնում է.
* տվյալ պաշտոնն զբաղեցնելու համար մասնագիտական գիտելիքների եւ աշխատանքային ունակությունների տիրապետման տեսանկյունից ներկայացվող պահանջների բավարարումը հավաստող փաստաթղթերի՝ դիպլոմի(ների), վկայականի(ների), աշխատանքային գրքույկի (վերջինիս բացակայության դեպքում անհրաժեշտ է ներկայացնել տեղեկանք համապատասխան մարմնից) պատճենները բնօրինակների հետ միասին.
* արական սեռի անձինք՝ նաեւ զինվորական գրքույկի կամ դրան փոխարինող ժամանակավոր զորակոչային տեղամասային կցագրման վկայականի պատճենը՝ բնօրինակի հետ միասին.
* տեղեկանք դատական ծառայության պաշտոնում նշանակվելու դեպքում ծառայողական պարտականությունների կատարմանը եւ լիազորությունների իրականացմանը խոչընդոտող հիվանդությունների ցանկում ընդգրկված հիվանդություններով չտառապելու մասին (ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 8-ի թիվ 1535-Ն որոշմամբ).
* երկու լուսանկար՝ 3X4 սմ չափի.
* անձնագրի պատճենը:

Դիմողը մրցույթին մասնակցելու համար փաստաթղթերը հանձնում է անձամբ՝ ներկայացնելով անձնագիր կամ անձը հաստատող այլ փաստաթուղթ:

Դիմողը մրցույթին ներկայանում են անձնագրով կամ անձը հաստատող այլ փաստաթղթով:

Փաստաթղթերն ընդունվում են ամեն օր՝ ժամը 9:30-ից մինչեւ 17:30-ը, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից:

Դիմումների ընդունման վերջին ժամկետն է՝ 05.06.2007 թ.:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու, ինչպես նաեւ պաշտոնի անձնագրին ծանոթանալու համար կարող են դիմել Դեպարտամենտի կադրերի բաժին (ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 5, հեռ. 56-79-53):

1-ին կետում նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթը կկայանա 12.06.2007թ.՝ ժամը 11:00-ին, Դեպարտամենտի շենքում (ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 5, հեռ. 56-79-53):

2-3-րդ կետերում նշված թափուր պաշտոններն զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթները կկայանան 12.06.2007թ.՝ ժամը 15:00-ին, Դեպարտամենտի շենքում (ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 5, հեռ. 56-79-53):

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 8.05.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: